

LIETUVOS NOTARŲ RŪMAI

LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ SUSIRINKIMAS

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS IR LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2020 METŲ VEIKLOS PERSPEKTYVŲ IR KRYPTIŲ PATVIRTINIMO

2020 m. rugsėjo 19 d. Nr. 2

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos notarų rūmų statuto 13 straipsnio 2, 9 punktais ir 40 straipsniu, Lietuvos notarų rūmų susirinkimas **n u t a r i a**:

Patvirtinti Lietuvos notarų rūmų 2019 metų veiklos ataskaitą, Lietuvos notarų rūmų 2020 metų veiklos perspektyvas ir kryptis (pridedama) ir pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai.

Susirinkimo pirmininkas
Lietuvos notarų rūmų prezidentas
Marius Stračkaitis

Turinys

Bendra informacija	3
Notarų ir notarų biurų skaičius.	3
Statistiniai duomenys.	3
2019 m. baigė notaro įgaliojimus.	4
Kandidatai į notarus (asesoriai).	5
Notarinių veiksmų skaičius.	5
Notarų rūmų narių mokestis.	6
Notarų savivaldos organų veikla.....	7
Notarų rūmų susirinkimai.	7
Notarų susirinkimai apygardose.	9
Notarų rūmų prezidiumas.	9
Notarų rūmų prezidiumo posėdžiai.	10
Notarų rūmų revizijos komisija.	10
Notarų rūmų prezidiumo sudarytos komisijos.	10
Notarų garbės teismas.....	11
Siūlymas į Notarų garbės teismą įtraukti visuomenės atstovus.	12
Notarų atestacija	13
Notarų atestacijos komisija.	13
Notarų atestacijos komisijos posėdžiai.	13
Notarų atestacijos komisijos nutarimų apžvalga.	14
Notarų atstovavimas	15
Atstovavimas komitetuose, komisijose bei darbo grupėse.	16
Teisės aktų projektai, susiję su notariato veikla.	16
Notarinės praktikos vienodinimas.	18
Notarų rūmų ginčas su Konkurencijos taryba.	18
Konkurencijos tarybos atliekamas tyrimas dėl notarų atlyginimo dydžių.	18
Bendradarbiavimas su akademinė bendruomene.	19
Kvalifikacijos kėlimas.....	19
Nauja funkcija - privalomosios mediacijos vykdymas.	20
Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos.....	22
priemonių įgyvendinimas	22
Priežiūros įgyvendinimas pagal kompetenciją.	22
Tarptautinio seminaro organizavimas.	23
Dalyvavimas darbo grupėse.	23
Informacinės technologijos.....	24
eNotaras informacinės sistemos projekto įgyvendinimas.	24
Aukciono informacinės sistemos kūrimas.	25
ES bendrojo duomenų apsaugos reglamento įgyvendinimas	25
Kita statistinė informacija	26
Notarų rūmuose gaunami raštai.	26
Notarų rūmuose vedami registrai/sąrašai.	26
Gyventojų pajamų mokesčio 2 procentų parama.	27
Notarų draudimas	27
Notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomasis draudimas.	28
Notarų savanoriškas draudimas.	28
Notarų atsakomybės draudimas dėl trečiųjų šalių nesąžiningų veiksmų.	28
Notarų kompleksinis netektų pajamų draudimas.	29
Viešieji ryšiai	29
Leidyba.....	29
Žurnalai „Notariatas“.	29
Notarų archyvinių dokumentų tvarkymas ir saugojimas.....	31
Tarptautinis bendradarbiavimas.....	32
Atstovavimas tarptautinėse organizacijose.	33
Dvišalis bendradarbiavimas.	37
LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2020 METŲ VEIKLOS PERSPEKTYVOS IR KRYPTYS.....	38

PATVIRTINTA
Lietuvos notarų rūmų susirinkimo
2020 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 2

LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA IR LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2020 METŲ VEIKLOS PERSPEKTYVOS IR KRYPTYS

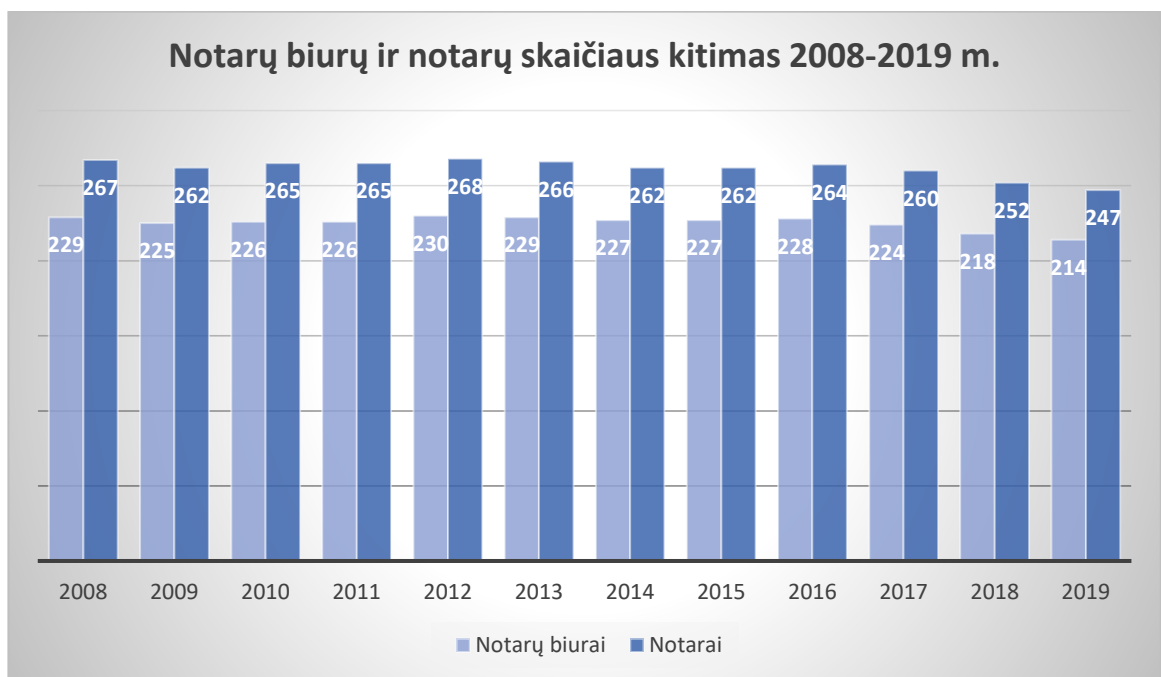
Bendra informacija

Lietuvos notarų rūmai (toliau - Notarų rūmai), vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos notariato įstatymo ir Notarų rūmų statuto reikalavimais, atsižvelgdami į Lietuvos notariatui keliamus uždavinius, notariato veiklos sritis ir uždavinių įgyvendinimui numatytas funkcijas, parengė Notarų rūmų 2019 metų veiklos ataskaitą bei 2020 metų veiklos perspektyvas ir kryptis.

Notarų rūmai siekė kokybiško, patikimo ir saugaus notaro profesinės veiklos vykdymo.

Notarų ir notarų biurų skaičius.

2019 m. sausio 1 d. notaro profesinę veiklą vykdė 252 notariai, 218 notarų biuruose. 2019 m. gruodžio 31 d. 214 notarų biurų notaro profesinę veiklą vykdė 247 notariai.

1 pav. Notarų ir notarų biurų skaičius 2008-2019 m.

Statistiniai duomenys.

2019 m. gruodžio 31 d.		247 notariai
Moterų		210 (85 proc.)
Vyrų		37 (15 proc.)
Notariai pagal amžių		
	31-40 metų	27

41-50 metų	64
51-60 metų	86
Per 60 metų	70
Vidutinis notaro amžius	53,1 metų
Vyriausias amžiumi notaras	69 metai (1950 m. gimimo) – 4 notariai
Jauniausias amžiumi notaras	33 metų (1986 m. gimimo) – 1 notaras
Notarų biurai (214)	Biure dirbančių notarų skaičius
185	1 (86 proc.)
26	2 (12proc.)
2	3 (1 proc.)
1	4 (1 proc.)
Profesinio darbo stažas	
Nuo 31-45 metų	33
nuo 21 iki 30 metų	93
nuo 11 iki 20 metų	92
nuo 6 iki 10 metų	19
nuo 1 iki 5 metų	10

2019 m. baigė notaro įgaliojimus.

2019 metais notaro įgaliojimus baigė 6 notariai.

Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 3 punkto pagrindais (notaro pareiškimu) notaro įgaliojimus baigė 4 notariai:

2019 m. vasario 28 d. - Mažeikių rajono savivaldybės 1-ojo notarų biuro notarė Virginija Markevičienė, notare dirbo nuo 1988 m. gruodžio 13 d.;

2019 m. gegužės 24 d. - Vilniaus miesto savivaldybės 21-ojo notaro biuro notarė Violeta Šeškevičienė, notare dirbo nuo 1992 m. sausio 15 d.;

2019 m. rugsėjo 3 d. - Vilkaviškio rajono savivaldybės 1-ojo notaro biuro notarės Rita Vyzienė, notare dirbo nuo 1979 m. rugpjūčio 1 d.;

2019 m. gruodžio 31 d. - Kauno miesto savivaldybės 9-ojo notaro biuro notarė Dalytė Krikštolaitytė, notare dirbo nuo 1979 m. gruodžio 29 d.

Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 8 punkto pagrindais (notarui sulaukus 70 metų) notaro įgaliojimus 2019 m. gruodžio 1 d. baigė Kauno miesto savivaldybės 20-ojo notarų biuro notarė Ramutė Valantiejienė, notare dirbo nuo 1991 m. gruodžio 30 d.

2019 m. kovo 21 d. notaro įgaliojimus baigė Klaipėdos miesto savivaldybės 9-ojo notaro biuro notarė Vaida Meškė (notare dirbo nuo 2002 m. birželio 1 d.). Lietuvos Respublikos teisingumo ministras Klaipėdos miesto savivaldybės 9-ojo notaro biuro notarę Vaidą Meškę atleido vadovaudamasis Notariato įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 7 punktu (kai notaras netinka eiti pareigas pagal atestavimo rezultatus), atsižvelgdamas į Notarų atestacijos komisijos 2019 m. vasario 22 d. nutarimą dėl Klaipėdos miesto 9-ojo notaro biuro notarės Vaidos Meškės atidėtos pakartotinės neeilinės atestacijos (kuriuo konstatuojama, kad vykdant notarės atidėtą pakartotinę neeilinę atestaciją, buvo surinkta pakankamai faktinių duomenų, kurių pagrindu būtų galima priimti pagrįstą ir objektyvų sprendimą dėl notarės Vaidos Meškės tinkamumo eiti notaro pareigas).

Kandidatai į notarus (asesoriai).

2019 metais notaro profesijai, vadovaujantis Notariato įstatymo 56-62 straipsnio reikalavimais, rengėsi 8 kandidatai į notarus (asesoriai).

Dvejų metų kandidatų į notarus (asesorių) praktiką baigė Jurgita Liubamirskienė, viešą kandidatų į notarus (asesorių) konkursą laimėjusi 2016 m. rugsėjo 26 d.

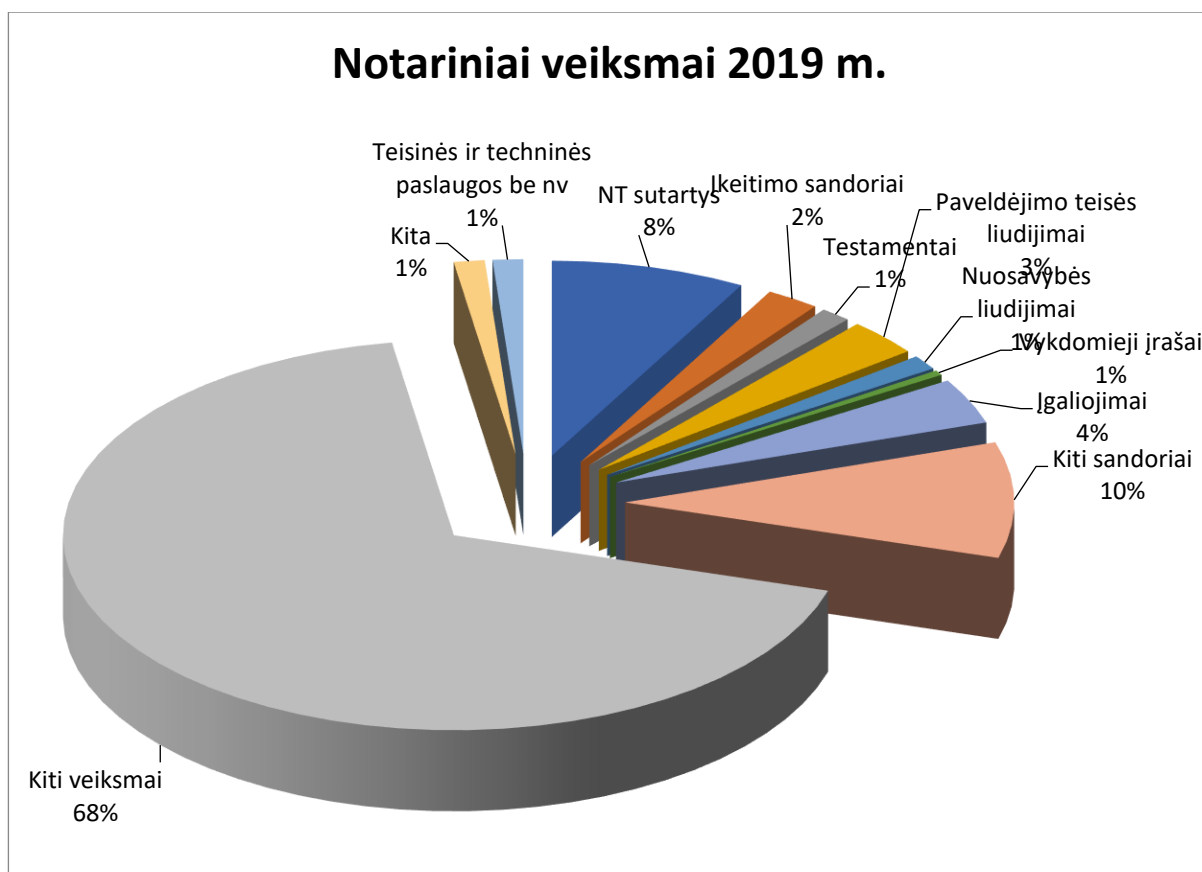
Kandidato į notarus (asesoriaus) praktiką tęsė Malgožata Sosno-Bočkuvienė, ją pradėjusi nuo 2016 m. rugsėjo 26 d.

Kandidato į notarus (asesoriaus) praktiką tęsė 2018 m. rugpjūčio 22 d. laimėję kandidatų į notarus (asesorių) viešą konkursą: Dovilė Gaspariūnė - nuo 2018 m. lapkričio 26 d., Emilija Vainoraitė - nuo 2018 m. lapkričio 26 d., Agnė Miliukienė - nuo 2018 m. gruodžio 3 d., Martyna Jakštytė - nuo 2018 m. gruodžio 3 d., Girius Fokas - nuo 2018 m. gruodžio 3 d. ir Jonas Petrauskas - 2018 m. gruodžio 5 d..

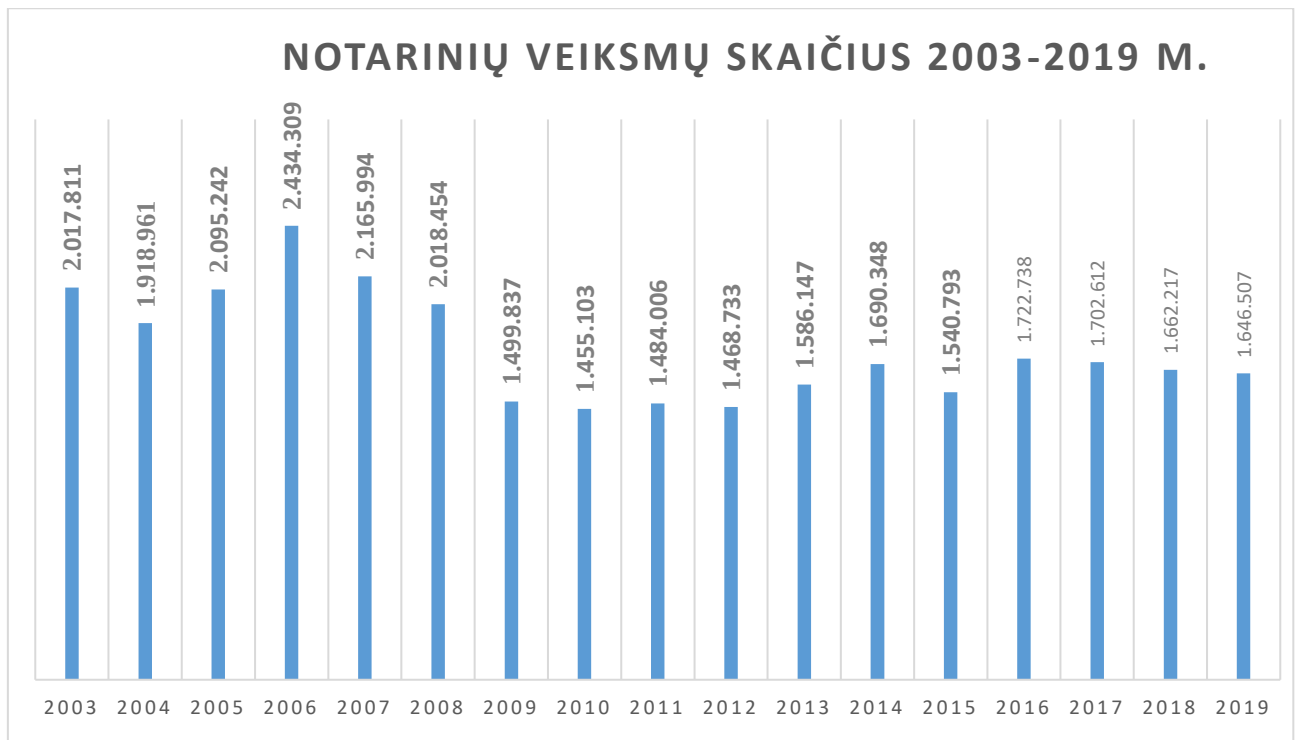
Pagal Kandidatų į notarus (asesorių) praktikos atlikimo programą, patvirtintą Notarų rūmų prezidiumo 2003 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 4 (pakeitimai 2020 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 13.5) kandidatai į notarus dvejų metų praktiką atlieka notarų biuruose bei dalyvauja Notarų rūmų organizuojamuose kvalifikacijos kėlimo seminaruose, konferencijose, kursuose ir kituose renginiuose.

Notarinių veiksmų skaičius.

2019 metais notarai atliko – 1 646 507 notarinių veiksmų. Vienas notaras vidutiniškai atliko 6.534 veiksmų (*duomenys pagal Notarų rūmams pateiktas ataskaitas*).

2 pav. Notariniai veiksmai 2019 m. procentais.

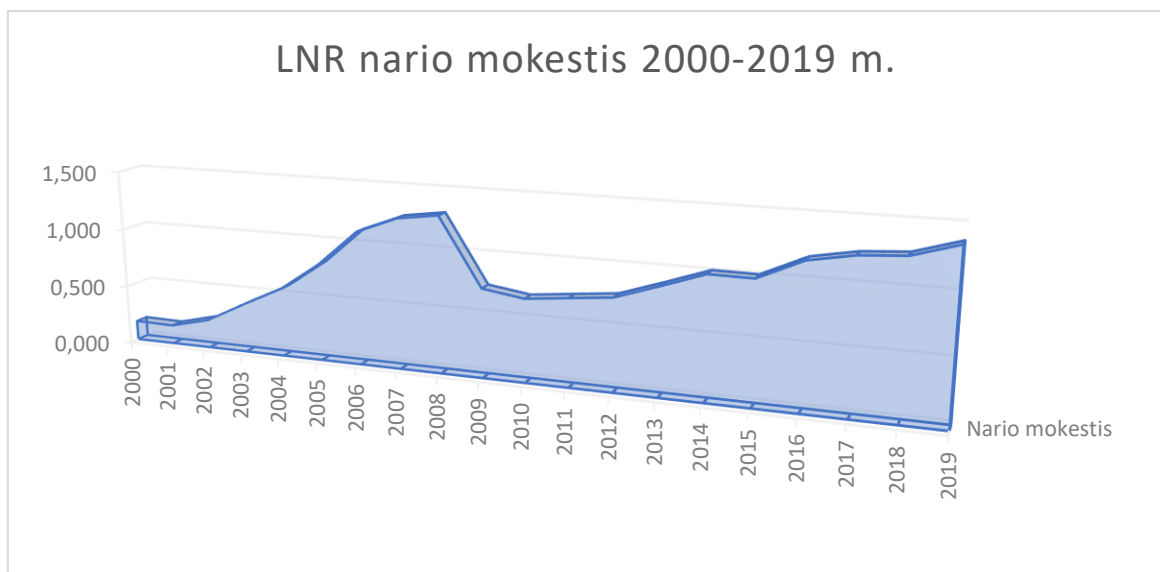

3 pav. Notarinių veiksmų skaičius 2003-2019 m.

Notarų rūmų narių mokestis.

Vadovaujantis Notarų rūmų statuto 10 straipsnio 3 punktu, 41 straipsnio 1 punktu Notarų rūmų uždaviniais ir funkcijoms atlikti kiekvienas notaras moka nario mokestį, kurio dydį nustato Notarų rūmų susirinkimas.

Notarų rūmų narių mokesčio, mokamo vadovaujantis Notarų rūmų 2002 m. spalio 26 d. susirinkimo nutarimu Nr. 6 „Dėl Notarų rūmų nario mokesčio dydžio pakeitimo“ (papildytu 2009 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 9 „Dėl Lietuvos notarų rūmų nario mokesčio mokėjimo ir tvarkos“) suma 2019 metais – 1. 377.244 Eur.

4 pav. Nario mokestis mln. Eur. 2000-2019 m.

2019 metais buvo atlikti patikrinimai, kaip Notarų rūmų nariai Notarų rūmų susirinkimo nustatyta tvarka, moka nario mokestį. Klausimai buvo svarstomi Notarų rūmų prezidiumo posėdžiuose, informacija pateikiama notarams.

Notarų savivaldos organų veikla

Notarų rūmų savivaldos klausimus sprendė ir juos įgyvendino Notarų rūmų susirinkimas, Notarų rūmų prezidiumas, Notarų rūmų prezidentas, Notarų garbės teismas, Notarų atestacijos komisija, Notarų rūmų revizijos komisija ir Notarų rūmų prezidiumo komisijos.

Notarų rūmų susirinkimai.

Vadovaujantis Notarų rūmų statuto 14 straipsnio reikalavimu 2019 metais buvo sušaukti du Notarų rūmų susirinkimai: 2019 m. kovo 30 d. ir 2019 m. gruodžio 7 d.

2019 m. kovo 30 d. Notarų rūmų narių ataskaitinis susirinkimas įvyko Šiauliuose, Koncertinėje įstaigoje „Saulė“. Notarų rūmų nariai svarstė ir patvirtino Notarų rūmų 2018 m. veiklos ataskaitą, Lietuvos notariato 2019 metų veiklos perspektyvas ir kryptis, Notarų rūmų revizijos komisijos Notarų rūmų 2018 metų finansinės veiklos ir Notarų rūmų susirinkimų nutarimų vykdymo patikrinimo aktą bei Notarų rūmų 2019 metų apyskaitą, pajamų ir išlaidų sąmatą, išklause Notarų garbės teismo ir Notarų atestacijos komisijos veiklos apžvalgą.

Notarų rūmų narių susirinkimo dalyviams buvo organizuotas Kitoks teatro trupės spektaklis.

5 pav. Susirinkimo Šiaulių m. 2019-03-30 fragmentas.

2019 m. gruodžio 7 d. Notarų rūmų narių susirinkimas įvyko Vilniuje, Nacionalinio muziejaus LDK Valdovų rūmuose. Notarų rūmų nariai apsvaustė Lietuvos notariato aktualijas, išklause pranešimus notariatui aktualiais klausimais: Vilniaus universiteto Teisės fakulteto prof. dr. (HP) Egidijaus Šileikio - „Aktualios įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios iniciatyvos notariato srityje: konstituciniai ir diskursyvūs tarpdisciplininiai aspektai“; Lietuvos policijos Kriminalistinių tyrimų centro Dokumentų skyriaus tyrėjo Ričardo Jankovskio - „Asmens tapatybės nustatymas“; Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto doc. dr. Antano Smetonos - „Teisės kalba“. Susirinkimo dalyviams buvo pristatyta prof. habil. dr. Valentino Mikelėno, doc. dr. Linos Mikailionienės, dr. Tado Varapnicko ir dr. Eglės Zemlytės parengta ir Notarų rūmų išleista Mokslinė studija „Notarų civilinė atsakomybė“.

Po susirinkimo, susirinkimo dalyviai ir svečiai buvo pakviesti į koncertą Šiuolaikinio meno centre.

6 pav. Susirinkimo 2019-12-07 fragmentai.

Po susirinkimo, susirinkimo dalyviai ir svečiai buvo pakviesti į koncertą Šiuolaikinio meno centre.

Notarų rūmų apdovanojimas notarei Ritai Vyzienei.

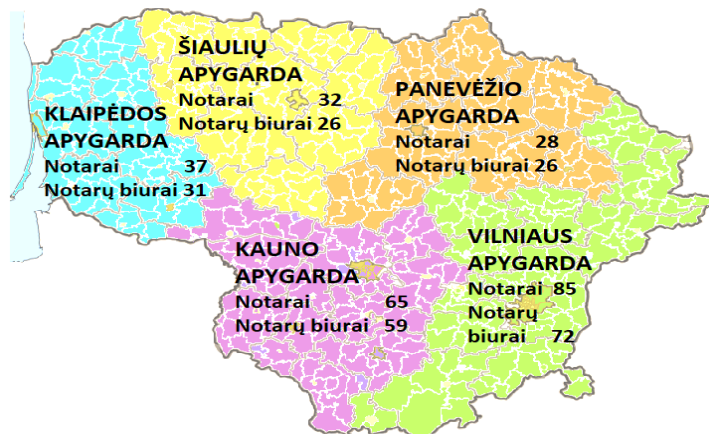
Įvertinant pavyzdinę notaro pareigų vykdymą ir aktyvų dalyvavimą Notarų rūmų veikloje, Vilkaviškio rajono savivaldybės 1-ojo notaro biuro notarei Ritai Vyzienei, dirbusiai notare nuo 1979 m. rugpjūčio 1 d. (baigė įgaliojimus 2019 m. rugpjūčio 1 d.) buvo skirtas Lietuvos notarų rūmų apdovanojimas - Juozo Vilkutaičio-Keturakio atminimo ženklas ir įteiktas Notarų rūmų susirinkime.

7 pav. Apdovanojama Rita Vyzienė.

Notarų susirinkimai apygardose.

Siekiant užtikrinti tinkamą Notarų rūmų veiklą, apsvarstyti notariato veiklos klausimus, teikti informaciją bei įgyvendinti notarų teisę dalyvauti notarų savivaldoje, Notarų rūmų prezidiumo narys, atskaitingas jį iškėlusiam apygardos notarų susirinkimui, sušaukė Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio apygardų notarų susirinkimus. Vilniaus apygardos susirinkimas įvyko 2019 m. kovo 18 d.; Kauno - 2019 m. vasario 6 d.; Klaipėdos - 2019 m. kovo 9 d.; Šiaulių - 2019 m. kovo 8 d. ir Panevėžio - 2019 m. kovo 6 d.

8 pav. Notarų ir biurų skaičius apygardose 2019 m.

Notarų rūmų prezidiumas.

Notarų rūmų narių susirinkime trejų metų kadencijai išrinktas Notarų rūmų prezidiumas siekė užtikrinti tinkamą Notarų rūmų uždavinių įgyvendinimą ir funkcijų atlikimą, kasdienį Notarų rūmų valdymą ir su tuo susijusių sprendimų priėmimą.

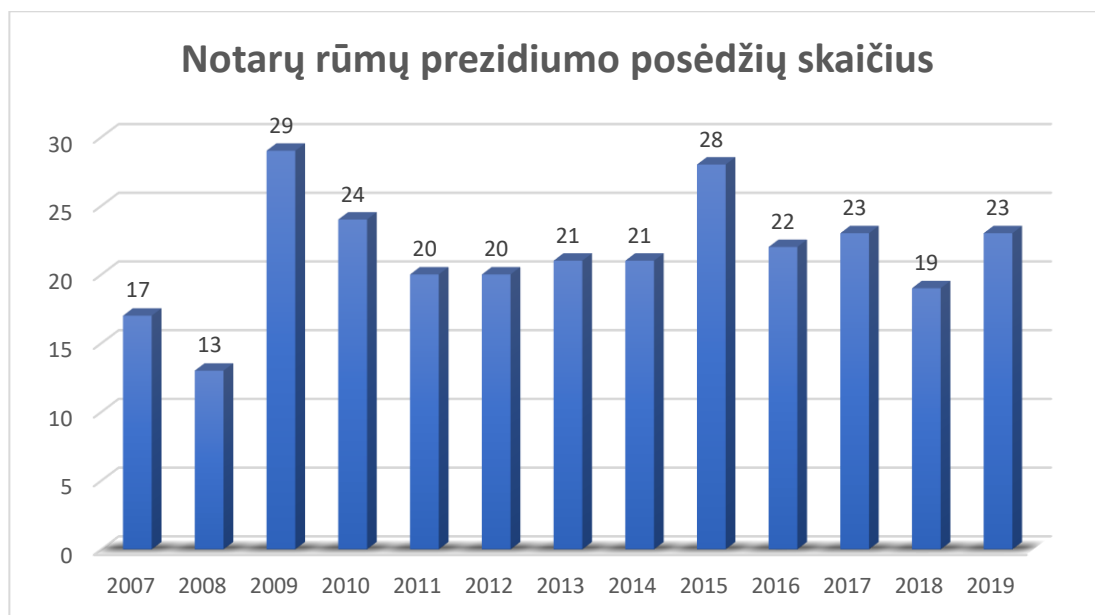
Notarų rūmų prezidiumas: prezidentas - Klaipėdos miesto savivaldybės 1-ojo notarų biuro notaras Marius Stračkaitis, viceprezidentė - Vilniaus miesto savivaldybės 2-ojo notarų biuro notarė Daiva Lukaševičiūtė-Binkulienė, nariai: Vilniaus miesto savivaldybės 29-ojo notaro biuro notarė Svajonė Šaltauskienė, Vilniaus miesto savivaldybės 10-ojo notarų biuro notaras Dainius Palaima, Kauno miesto savivaldybės 17-ojo notaro biuro notarė Rasa Ona Inokaitienė, Klaipėdos miesto savivaldybės 7-ojo notarų biuro notarė Jurga Prižgintienė, Radviliškio rajono savivaldybės 1-ojo notarų biuro notarė Daiva Verpetinskienė ir Kupiškio rajono savivaldybės notarų biuro notarė Asta Grambienė.

9 pav. Notarų rūmų prezidiumas.

Notarų rūmų prezidiumo posėdžiai.

Notarų rūmų prezidiumas 2019 m. pravedė 23 Notarų rūmų prezidiumo posėdžius, kuriuose buvo svarstomi notarų savivaldos klausimai ir priimti nutarimai.

10 pav. Notarų rūmų prezidiumo posėdžių 2007 – 2019 m. skaičius.

Notarų rūmų revizijos komisija.

Notarų rūmų susirinkime trejų metų kadencijai išrinkta penkių narių (po vieną iš kiekvienos apygardos) Notarų rūmų revizijos komisija, vadovaudamasi Notarų rūmų statuto, Notarų rūmų revizijos komisijos darbo reglamentu, atliko Notarų rūmų finansinės veiklos ir Notarų rūmų susirinkimų nutarimų vykdymo patikrinimą ir patikrinimo aktą bei išvadas teikė Notarų rūmų susirinkimui.

11 pav. Notarų rūmų revizijos komisija.

Komisijos pirmininkė - Klaipėdos miesto savivaldybės 7-ojo notarų biuro notarė Virgilija Joana Martinauskienė, pavaduotoja - Ukmergės rajono savivaldybės 2-ojo notaro biuro notarė Nijolė Pukėnaitė, nariai: Alytaus miesto savivaldybės 3-iojo notaro biuro notarė Elena Jachimavičienė, Pasvalio rajono savivaldybės 1-ojo notaro biuro notarė Laima Jakeliūnienė ir Telšių rajono savivaldybės 3-iojo notaro biuro notaras Gediminas Perminas.

Notarų rūmų prezidiumo sudarytos komisijos.

Notarų rūmų prezidiumo trejų metų kadencijai sudarytos Notarinės praktikos ir norminių teisės aktų rengimo, Notarų profesinės etikos ir Dokumentų ekspertų komisijos veiklą vykdė pagal Notarų rūmų prezidiumo patvirtintus komisijų nuostatus.

Notarinės praktikos ir norminių teisės aktų rengimo komisija: pirmininkė - Dalija Svirbutienė, pirmininkės pavaduotojas - Rolandas Kirlys, nariai: Vaidota Majūtė, Donatas

Baranauskas, Lina Madeikytė, Saulius Svaldenis, Rita Lugienė, Rita Vyzienė, Sandra Žinienė, Gintarė Šatienė, Nijolė Masiliūnienė ir Vita Jankovskaja.

2019 metais įvyko 2 komisijos posėdžiai -2019 m. balandžio 8 d. ir 2019 m. lapkričio 11 d., kuriuose komisija svarstė notarinės praktikos klausimus. Komisijos nuomonė buvo pateikta notarams Notarų rūmų intranete.

Notarų profesinės etikos komisija: pirmininkė - Renata Šerpytienė, pirmininkės pavaduotoja - Birutė Germanavičienė, narės: Vidutė Zubavičiūtė, Vanda Kasiulynienė, Nijolė Liubamirskienė, Rita Reistaitienė, Rita Šabanskienė.

Dokumentų ekspertų komisija: pirmininkė - Dalia Jungevičienė, pirmininkės pavaduotoja - Judita Skrodenytė, nariai: Gražina Kazlaučiūnienė, Nijolė Liubamirskienė, Loreta Stankevičienė, Aldona Šarmavičienė.

Notarų garbės teismas

Notarui drausmės byla gali būti keliama už Notariato įstatymo, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro patvirtintų ir kitų notarų veiklą reglamentuojančių teisės aktų ir Lietuvos Respublikos notarų etikos kodekso pažeidimus.

Vadovaujantis Notariato įstatymo 10¹ straipsniu, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2016 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 1R-2 patvirtintais Notarų atestavimo nuostatais, 2017 m. balandžio 1 d. Notarų rūmų narių susirinkime trejų metų kadencijai sudarytas Notarų garbės teismas.

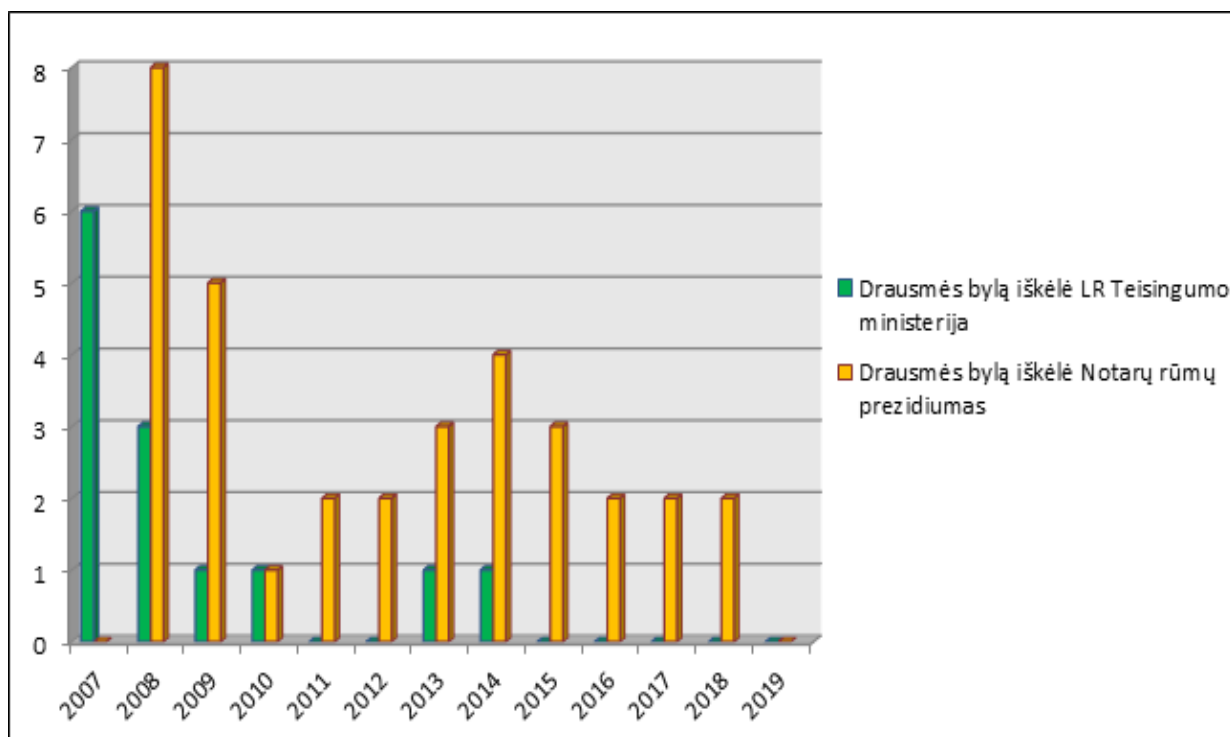
Notarų garbės teismas: pirmininkė - Vilniaus miesto savivaldybės 1-ojo notaro biuro notarė Vaiva Staskonytė - Malcienė, (paskirta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro teikimu, notare dirba nuo 1989 m. spalio 16 d.), pirmininkės pavaduotojas - Vilniaus miesto savivaldybės 31-ojo notaro biuro notaras Saulius Svaldenis (išrinktas Notarų rūmų susirinkime, notaru dirba nuo 2003 m. rugsėjo 1 d.), nariai: Panevėžio miesto savivaldybės 3-iojo notaro biuro notarė Virginija Pupkienė, (išrinkta Lietuvos notarų rūmų susirinkime, notare dirba nuo 1991 m. gruodžio 9 d.), Vilniaus miesto savivaldybės 26-ojo notarų biuro notaras Ramūnas Trečiokas (paskirtas Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininko teikimu, notaru dirba nuo 2007 m. lapkričio 19 d.), Kauno miesto savivaldybės 24-ojo notaro biuro notaras Mindaugas Statkevičius (paskirtas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro teikimu, notaru dirba nuo 2006 m. rugpjūčio 1 d.).

12 pav. Notarų garbės teismas.

Notarų garbės teismas 2017- 2020 metų kadencijos metu išnagrinėjo 5 drausmės bylas, iškeltas notarams už drausmės ir etikos pažeidimus. Išnagrinėjęs drausmės bylas Notarų garbės

teismas priėmė šiuos sprendimus - 2 kartus sustabdė notaro profesinę veiklą nustatytam laikotarpiui, 2 kartus skyrė papeikimą, 1 kartą - pastabą. Vadovaujantis notarams iškeltų drausmės bylų statistika, galima teigti, jog notarams iškeliama drausmės bylų skaičius mažėja, notarai ir notarų biurų darbuotojai, teikdami notarines paslaugas ir teisinės konsultacijas klientams, taiko vis aukštesnius etiško elgesio standartus, aktyviai dalyvauja Notarų rūmų organizuojamuose mokymuose apie

konfliktų valdymą ir komunikaciją kasdieniame notaro darbe.

13 pav. Drausmės bylų skaičius Notarų garbės teisme 2007-2019 m. pagal iškėlusias institucijas.

Siūlymas į Notarų garbės teismą įtraukti visuomenės atstovus.

2019 m. birželio 27 d. Teisingumo ministerija pateikė Notarų rūmams derinti Advokatūros, Notariato bei Antstolių įstatymo pakeitimo projektą, kuriuo siūloma į advokatų, notarų ir antstolių drausmės bylų nagrinėjimą įtraukti nepriklausomus visuomenės atstovus bei suvienodinti advokatų, notarų ir antstolių drausmės bylų iškėlimo ir nagrinėjimo nuostatas.

Pirminiame projekto variante siūlyta nustatyti, jog Notarų garbės teismą sudarytų penki nariai, iš kurių trys būtų notarai (du notarai renkami Notarų rūmų narių susirinkime, vienas skiriamas teisingumo ministro) bei du visuomenės atstovai, kuriuos atitinkamai skirtų teisingumo ministras bei Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas. Notarų rūmai projekto iniciatoriui – Teisingumo ministerijai – dėl teisės akto projekto teikė nuomonę, atkreipdami dėmesį, jog siūlomas reguliavimas, kuomet didžiąją dalį profesinės savivaldos organo – Notarų garbės teismo – narių sudarytų ne savivaldos organizacijos vienijančių narių išrinkti asmenys, prieštarautų asociacijos laisvės principams, taip pat, teisės akto projekto autoriai nepagrindė, kuo esamas teisinis reguliavimas yra ydingas ir koks bus siūlomo teisinio reguliavimo poveikis.

Notarų rūmų atstovai dalyvavo Notariato įstatymo projektą svarstant tarpinstituciniuose pasitarimuose, Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžiuose. Projektą svarstant Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitete, suinteresuotos institucijos pasiekė kompromisą, jog advokatų, notarų ir antstolių garbės teismus sudarytų septyni nariai, iš kurių penki būtų atitinkamos profesinės savivaldos nariai, renkami visuotiniame susirinkime, ir du visuomenės atstovai, kurie taipogi būtų renkami profesinės savivaldos narių susirinkime, iš teisingumo ministro pasiūlytų kandidatūrų.

Patobulintas įstatymo projektas 2019 metų gruodžio mėnesį buvo pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui, tačiau eilinės Seimo sesijos metu projektui nebuvo pritarta. Dėl Notariato įstatymo projekto priėmimo Seime planuojama balsuoti 2020 metų pavasario sesijos metu.

Notarų atestacija

Notarų atestacijos komisija.

Siekiant patikrinti notarų kvalifikaciją ir profesines žinias notariatai yra periodiškai atestuojami. Vadovaujantis Notariato įstatymo 4 straipsniu, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2016 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 1R-2 patvirtintais Notarų atestavimo nuostatais, atestaciją vykdė Notarų atestacijos komisija, sudaryta 2017 m. balandžio 20 d. Notarų rūmų prezidiumo nutarimu trejų metų kadencijai.

Notarų atestacijos komisija: pirmininkė - Vilniaus miesto 8-ojo notarų biuro notarė Raimonda Jakutienė (notarė dirba nuo 1991 m. gruodžio 16 d.), pirmininkės pavaduotoja - Kauno miesto 6-ojo notarų biuro notarė Jolanta Rulienė (notarė dirba nuo 1988 m. vasario 1 d.), komisijos narės: Klaipėdos miesto 1-ojo notarų biuro notarė Aldona Kundrotienė (notarė dirba nuo 1990 m. rugsėjo 6 d.), Kelmės rajono 1-ojo notaro biuro notarė Nemira Barčauskienė (notarė dirba nuo 1990 m. lapkričio 6 d.), Panevėžio miesto 4-ojo notaro biuro notarė Rima Vilčinskaitė (notarė dirba nuo 1998 m. sausio 8 d.).

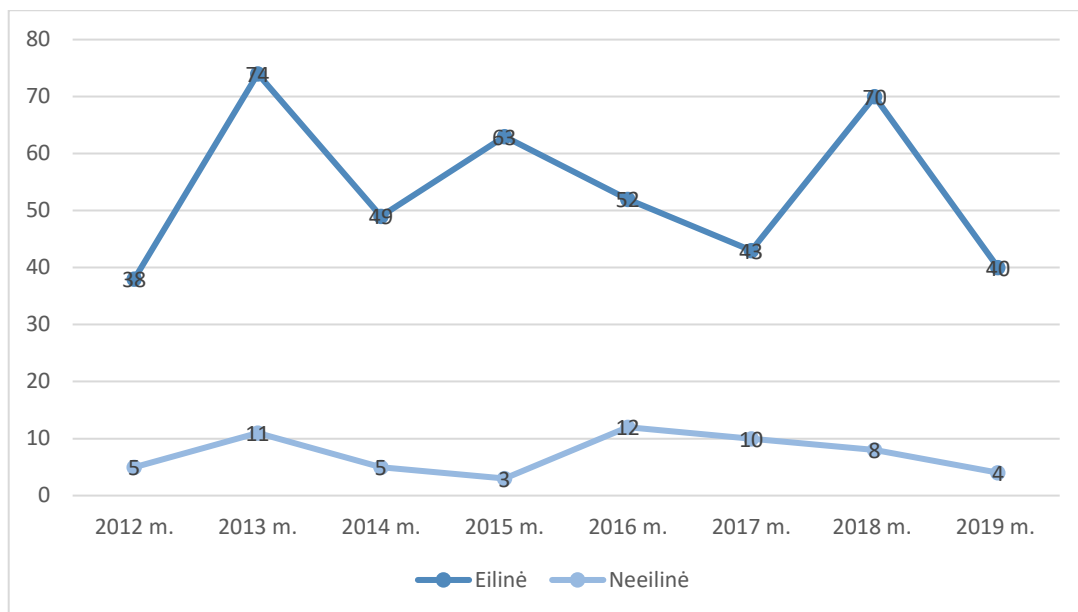
14 p. Notarų atestacijos komisija. Notarės R. Jakutienė, J. Rulienė, A. Kundrotienė, N. Barčauskienė ir R. Vilčinskaitė

Notarų atestacijos komisijos posėdžiai.

2019 metais vyko 3 Notarų atestacijos komisijos posėdžiai: 2019 m. vasario 22 d., balandžio 19 d. ir spalio 11 d. Įskaitant atidėtas ir pakartotines atestacijas iš viso vyko 40 eilinių ir 4 neeilinės notarų atestacijos.

Notarų atestacijos	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.
Eilinės	38	74	49	63	51	43	70	40
Neeilinės	5	11	5	3	12	10	8	4
Iš viso:	43	85	54	66	63	53	78	44

15 pav. 2012-2019 m. įvykdytų notarų atestacijų skaičius (1).

16 pav. 2012-2019 m. įvykdytų notarų atestacijų skaičius (2).

Notarų atestacijos komisijos nutarimų apžvalga.

Vykdamas eilinę notaro atestaciją, notaro kvalifikacija ir profesinės žinios vertinamos remiantis Notarų atestavimo nuostatuose įtvirtintais rodikliais. Rodiklių įgyvendinimas vertinamas balais. Notarai įgyvendino daugumą rodiklių, todėl jiems vykdant eilines notarų atestacijas, visi notariai buvo pripažinti tinkamais eiti notaro pareigas, tačiau buvo atvejų kai komisija vertino kaip netinkamai įgyvendintus. Vykdamas eilinę atestaciją notariai vidutiniškai surinko 17 balų. Buvo atvejų, kai notaro kvalifikacija ir tinkamumas eiti notaro pareigas buvo įvertinti 16 balų (už Notarų atestavimo nuostatų 39.7 papunktyje įtvirtintą kriterijų buvo skiriamas tik 1 balas), nes notariai atlikdami notarinius veiksmus nesivadovavo Notariato įstatymo 51 straipsnio 1 dalimi – atliekant kiekvieną notarinį veiksmą tikrinti valstybės centriniuose duomenų bankuose esančius duomenis, turinčius esminės reikšmės notarinio veiksmo atlikimui ir asmenų teisėtų interesų apsaugai, įsitikinti asmenų veiksnumu, tikrinti duomenis Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registre. Notarams, kurie buvo Notarų rūmų leidžiamų leidinių bendraautoriai, vietiniuose laikraščiuose skelbė atsakymus gyventojams notarinių veiksmų atlikimo klausimais, notariato teisės klausimais švietė visuomenę ir skaitė pranešimus III-iojo amžiaus universitetuose, komisija, vadovaudamasi Notarų atestavimo nuostatų 39.11 ar 39.12 papunkčiuose įtvirtintais kriterijais, skyrė papildomą balą.

2019 m. vasario 22 d. posėdyje Komisijai vykdamas neeilines atestacijas vienas notaras buvo pripažintas netinkančiu eiti notaro pareigų ir teisingumo ministro įsakymu buvo atleistas iš notaro pareigų. Komisija, vykdydama šio notaro atestaciją, konstatavo, kad:

- kreipiantis į kitą notaro biurą dėl informacijos gavimo apie gyvo testatoriaus testamentą notaras pažeidė notarinės paslapties slaptumo užtikrinimo reikalavimus;
- notaro biuras neatitinka Reikalavimų, keliamų notarų biurams ir notarų darbo laikui, biure neužtikrinami elementarūs biuro tvarkos reikalavimai. Notaro biure dokumentų saugojimas neužtikrina notarinių veiksmų paslapties išsaugojimo ir sudaro galimybes dokumentų praradimui. Dalis archyvinų dokumentų ir einamieji dokumentai saugomi nesilaikant Dokumentų saugojimo taisyklių, dokumentai saugomi patalpose, neatitinkančiose saugojimo reikalavimų;
- prie notaro patvirtintų sandorių ir dokumentų neatspausdinami ir nepridedami valstybės registrų išrašai. Notarų rūmų turimais duomenimis notaras Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registre 2016 m. atliko tik 1 paiešką, 2017 m. - 1019 paieškų, o 2018 m. - 901 paiešką, tam tikrais atvejais notaro patvirtintuose ar išduotuose dokumentuose nenurodomos kompensacijos už patikras registruose. Notaro veiksmas buvo vertinamas kaip Notariato įstatymo 51 straipsnio 1 dalies

pažeidimas, asmenų ir valstybės teisėtų interesų apsaugos neužtikrinimas ir neįsitikinimas atliekamo notarinio veiksmo teisėtumu;

- notaras savo veikloje nesilaikė Notariato įstatymo 13 straipsnio reikalavimų, nesivadovavo Respublikos Konstitucija, Notariato įstatymu ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos teisingumo ministro teisės aktais, ir Notarų rūmų nutarimais bei kitais teisės aktais. Pažymėtina, kad notaras ne visada savo veikloje vadovaujasi šiais teisės aktais: Civilinio kodekso nuostatų, reglamentuojančių hipotekos kreditoriaus teisę kreiptis dėl skolos išieškojimo ir vykdomojo įrašo atlikimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 2 d. nutarimu Nr. 1091 patvirtintų naujos redakcijos Dokumentų legalizavimo ir tvirtinimo pažyma (Apostille) aprašo, 2004 m. kovo 15 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-64 patvirtintų Notarinio registro, tvirtinamųjų įrašų ir notarinių liudijimų formų pildymo taisyklių, 1996 m. rugsėjo 12 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 57 patvirtintų Notarų imamo atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas ir technines paslaugas laikinųjų dydžių, 2007 m. rugsėjo 17 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-360 patvirtintų Notaro dokumentų tvarkymo taisyklių, 2011 m. liepos 4 d. Lietuvos vyriausiojo archyvaro įsakymu Nr. V-117 patvirtintų dokumentų rengimo taisyklių, 1999 m. rugsėjo 13 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 988 patvirtintų Notarų vykdomųjų įrašų atlikimo tvarkos, 2012 m. gegužės 22 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-144 patvirtinto Vykdomųjų įrašų dėl priverstinio skolos išieškojimo pagal hipotekos (įkeitimo) kreditoriaus prašymą atlikimo tvarkos aprašo, Notariato įstatymo 50 straipsnio;

- notaro profesinės veiklos patikrinimo aktuose nurodyti notaro darbo ir veiklos trūkumai kartojasi. Komisija padarė išvadą, kad notarė nevykdė 2017 m. rugsėjo 15 d. komisijos nutarime iškeltos sąlygos iki 2018 m. kovo 31 d. pakeisti notaro biuro buveinę arba susitvarkyti esamą taip, kad būtų užtikrintas tinkamas gyventojų aptarnavimas biure bei ištaisyti darbo trūkumai, nurodyti notaro darbo patikrinimo akte. Notaro darbo ir profesinės etikos trūkumai vykdant notaro atestacijas nuo 2008 m. buvo nustatyti ne vieną kartą;

- notaras pažeidė Notariato įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą nuostatą nuolat kelti kvalifikaciją, t.y. 2015 ir 2018 metais neįgyvendino kvalifikacijos kėlimo reikalavimų;

- dėl aplaidumo ir netvarkingumo notaras nesutvarko notaro biure dokumentų;

- notaras neturi notarui būtinų dalykinių savybių, elgiasi aplaidžiai bei nesilaiko teisės aktų reikalavimų.

2019 m. vasario 22 d. posėdyje komisija, vykdydama kito notaro neeilinę atestaciją, atsižvelgdama į pateiktą medžiagą ir notaro žodinius paaiškinimus posėdžio metu, svarstė, kad nėra pagrindo abejoti notaro kvalifikacija, dalykinėmis savybėmis ir tinkamumu eiti notaro pareigas, todėl priėmė nutarimą, kad notarė tinka eiti notaro pareigas.

2019 m. balandžio 19 d. vykdant vieno iš notarų pakartotinę neeilinę atestaciją notaro atestavimas buvo atidėtas dėl papildomos informacijos pateikimo, kurią įsipareigojo pateikti pats notaras. 2019 m. spalio 11 d. vykdant atidėtą pakartotinę neeilinę atestaciją komisija, įvertinusi pateiktus dokumentus ir notaro paaiškinimus, priėmė nutarimą, kad šis notaras tinka eiti notaro pareigas.

Notarų atstovavimas

Notarų rūmų atstovai notarų interesams atstovavo valstybinės valdžios ir valdymo institucijose, pagal kompetenciją rengė pastabas ir pasiūlymus dėl norminių teisės aktų, teikė nuomonę teisės normų aiškinimui, organizavo susitikimus, sprendė notarinių veiksmų atlikimo praktinės problemas, bendradarbiavo su institucijomis, apibendrino notarinę praktiką ir teikė išvadas notarams. Buvo sprendžiami ir derinami notariato veiklos, teisės aktų taikymo, pakeitimų inicijavimo klausimai, teikiama nuomonė, teikiamos pastabos ir pasiūlymai dėl teisės aktų taikymo ir projektų.

Atstovavimas komitetuose, komisijose bei darbo grupėse.

Notarų rūmų atstovai yra Teisingumo ministerijos sudarytų komitetų, komisijų bei darbo grupių nariai:

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso priežiūros komiteto narys Notarų rūmų prezidentas Marius Stračkaitis;

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso priežiūros komiteto narė Notarų rūmų prezidiumo narė Svajonė Šaltauskienė;

Mediacijos koordinavimo tarybos narė Notarų rūmų prezidiumo narė Svajonė Šaltauskienė;

Viešo konkurso notaro pareigoms užimti komisijos nariai: Notarų rūmų prezidentas Marius Stračkaitis, Notarų rūmų viceprezidentė Daiva Lukaševičiūtė-Binkulienė ir Vilniaus miesto savivaldybės 32-ojo notarų biuro notarė Asta Kielienė, o nuo 2019 m. Vilniaus miesto savivaldybės 26-ojo notarų biuro notarė Ramunė Džavachdienė;

Kandidatų į notarus (asesorių) viešo konkurso komisijos nariai: Notarų rūmų prezidiumo narės Svajonė Šaltauskienė ir Rasa Ona Inokaitienė;

Notaro kvalifikacinio egzamino komisijos nariai: Notarų rūmų prezidiumo narė Svajonė Šaltauskienė, Vilniaus rajono savivaldybės 1-ojo notarų biuro notarė Dalija Svirbutienė, o nuo 2019 balandžio mėn. Vilniaus miesto savivaldybės 2-ojo notarų biuro notaras Rolandas Kirllys ir Vilniaus universiteto Teisės fakulteto profesorius dr. (HP) Vytautas Mizaras;

Teisinio darbo stažo pripažinimo komisijos narys Notarų rūmų prezidiumo narys Dainius Palaima.

Teisės aktų projektai, susiję su notariato veikla.

Siūlymas dėl hipotekos teisinio reguliavimo pakeitimo.

2019 m. kovo mėnesį buvo gauti Civilinio kodekso ir susijusių įstatymų pakeitimų patikslinti projektai, kuriais siūloma reformuoti hipotekos ir įkeitimo teisinį reguliavimą. Siūloma atsisakyti privalomos notarinės sandorių formos įkeitimo sandoriams ir hipotekos bei įkeitimo sandorių išregistravimui.

Lietuvos notarų rūmai pateikė pastabas šiems projektams. Atkreipė dėmesį į sudaromas galimybes piktnaudžiauti įkeitimo teise bei į galimą šių veiksmų pabrangimą, kai juos atliks ne notariai (kurių atlyginimo dydžius reguliuoja valstybė), o komerciniai bankai. Taip pat buvo pateiktos teisės mokslininkų kritiškos pastabos projektui. Lietuvos notarų rūmų atstovai dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto klausymuose bei posėdyje.

2019 m. gruodžio 19 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Civilinio kodekso ir susijusių įstatymų pakeitimus, kurie įsigalios nuo 2022 m. sausio 1 d. Juose bendra taisyklė dėl kilnojamojo turto įkeitimo sandorio formos nesikeičia – tais atvejais, kai įkeitimo objektas neperduodamas kreditoriui, įkeitimo sandoriui privaloma notarinė forma. Nustatyta viena išimtis – tais atvejais, kai visos įkeitimo sandorio šalys (įkaito davėjas, skolininkas ir kreditorius) yra juridiniai asmenys, jos taip pat gali sudaryti įkeitimo sandorį informacinių technologijų priemonėmis ir įregistruoti įkeitimą viešame registre.

Hipotekos išregistravimas, kaip ir iki šiol, atliekamas pas notarą. Ir tik tuo atveju, kai hipoteka pasibaigia dėl to, kad yra tinkamai įvykdytas skolinis įsipareigojimas ar hipoteka užtikrinta prievola pasibaigia kitu pagrindu, suteikiama galimybė šalims pateikti prašymą tiesiogiai viešo registro tvarkytojui informacinių technologijų priemonėmis.

Priimtuose Civilinio kodekso pakeitimuose numatyta, kad kreditorius, skolininkas arba įkaito davėjas prašymą išregistruoti pasibaigusį įkeitimą informacinių technologijų priemonėmis pateikia viešo registro tvarkytojui. Tačiau jie su prašymu išregistruoti įkeitimą taip pat gali kreiptis į notarą, o šis duomenis perduos viešam registrai.

Notarų atlyginimų dydžių pakeitimų projektai.

2019 m. balandį Teisingumo ministerija informavo Notarų rūmus apie iniciatyvą peržiūrėti notarų atlyginimo dydžius, nustatytus Teisingumo ministro 1996 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 57 dėl Notarų imamo atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas

ir technines paslaugas laikinųjų dydžių patvirtinimo (toliau – Laikinieji dydžiai). 2019 m. Notarų rūmams pateikti Teisingumo ministerijos parengti Laikinių dydžių pakeitimo projektai, kuriais, be kitų pakeitimų, siūlyta Teisingumo ministro įsakymu notaro atlyginimo dydžius nustatyti be pridėtinės vertės mokesčio, taip pat buvo siūloma, jog už hipotekos sandorį, kai pirmąjį savo būstą įkeičia jauna šeima, notaro atlyginimas nebūtų imamas. Notarų rūmai teikė pastabas ir pasiūlymas dėl Teisingumo ministerijos pateiktų projektų, Notarų rūmų atstovai dalyvavo susitikimuose, kuriuose kartu su teisingumo ministru bei kitais Teisingumo ministerijos atstovais diskutuota dėl projektų siūlomo notarų įkainių reguliavimo. Notarų rūmų užsakymu „Strategy Labs“ (Lewben Group) atliko ekonominę notarų įkainių analizę, kuri kartu su Notarų rūmų pastabomis ir pasiūlymais buvo teikta Teisingumo ministerijai.

Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektas.

2019 m. kovo mėnesį Vidaus reikalų ministerija parengė naujos redakcijos Viešojo administravimo įstatymo projektą. Projektu, be kita ko, siūlyta nustatyti, jog asociacijų, kurioms suteikti tam tikri viešojo administravimo įgaliojimai, vykdomos viešojo administravimo funkcijos iki 2025 metų būtų perduotos vykdyti atitinkamoms ministerijoms ar kitoms valstybės institucijoms. Tokie Viešojo administravimo įstatymo pakeitimai reikštų, jog profesinės asociacijos, įskaitant Notarų rūmus, negalėtų vykdyti savo narių veiklos priežiūros, organizuoti kvalifikacijos kėlimo ir pan.

Dėl šio teisės akto projekto teiktos Notarų rūmų pastabos, kuriomis atkreiptas projekto rengėjų dėmesys į tai, jog siūlomas reglamentavimas ne tik neatitinka tarptautinės praktikos bei Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo formuojamos doktrinos, tačiau ir neatliktas esamo ir siūlomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, nepateikti skaičiavimai, kiek valstybės biudžeto lėšų pareikalautų asociacijų, kurių funkcijos vykdomos iš jų narių įnašų, funkcijų perdavimas valstybės institucijoms.

Notarų rūmų atstovai dalyvavo tarpinstituciniuose pasitarimuose, bei Vyriausybės posėdžiuose, kuriuose buvo svarstomas Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektas. Atsižvelgiant į Notarų rūmų bei kitų suinteresuotų asmenų pastabas, Vyriausybei buvo pateiktas pakoreguotas Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektas, kuriame, nepaisant keleto netikslumų, asociacijoms paliekama teisė vykdyti viešojo administravimo funkcijas, nustatytas specialiam, asociacijos veiklą reglamentuojančiame įstatyme.

Numatoma Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektą teikti ir Seime svarstyti 2020 metų Seimo pavasario sesijos metu.

Civilinio kodekso pakeitimo projektas.

Teisingumo ministerija 2019 metų liepos 11 d. Notarų rūmams pateikė Civilinio kodekso pakeitimo projektus, kuriais siūloma atsisakyti teismo leidimų keisti vedybų sutartį ir teismo leidimų nekilnojamojo daikto, kuris yra šeimos turtas, sandoriams, taip pat teismo dalyvavimo kai kuriais tėvystės pripažinimo atvejais, kai tarp suinteresuotų šalių nėra ginčo, dalį šių funkcijų perduodant notarams ir kartu užtikrinant tinkamą šių funkcijų vykdymą.

Nors Notarų rūmai palaiko idėjas mažinti teismų darbo krūvį, atsisakant teismams nebūdingų funkcijų ir perduodant šias funkcijas vykdyti kitoms institucijoms ar asmenims, įskaitant notarus, tačiau Notarų rūmų nuomone šis Teisingumo ministerijos siūlomas teisinis reguliavimas nepakankamai užtikrintų nepilnamečių teisių ir teisėtų interesų apsaugą.

Vyko bendradarbiavimas su Nacionaline žemės tarnyba.

Notarų rūmai iniciavo susitikimus su Nacionalinės žemės tarnybos, akademinės bendruomenės atstovais dėl nuomos teisės į valstybinės žemės sklypą perleidimą, problemų, kylančių Nacionalinei žemės tarnybai išduodant sutikimus perleisti statinius, esančius nesuformuotame valstybei priklausančiame žemės sklype, tačiau kartu apribojant žemės sklypo formavimą, nuomos ar perleidimo teisę ateityje. Buvo sprendžiami probleminiai klausimai dėl žemės ūkio paskirties žemės ir miškų ūkio paskirties žemės pardavimo sąlygų, Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės

įsigijimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos miškų įstatymo, numatomų pakeitimų taikymo notarinėje praktikoje.

Notarinės praktikos vienodinimas.

Įgyvendinant Notarų rūmų uždavinį vienodinti notarinę praktiką, 2019 metais buvo parengtos, pakeistos ir papildytos konsultacijos, rekomendacijos, taisyklės ir pateiktos notarams:

Dėl pareiškimų dėl tėvystės pripažinimo tvirtinimo konsultacijos naujos redakcijos;

Dėl Civilinio kodekso 5.75 straipsnio taikymo, kai įpėdinis, negalintis nuosavybės teise turėti žemės Lietuvos Respublikoje, pageidauja sudaryti paveldimo turto pasidalinimo sutartį, ir dėl Notariato įstatymo 52 straipsnio taikymo, kai vienas iš sutuoktinių nuosavybės teise negali turėti žemės Lietuvos Respublikoje;

Dėl bendrosios dalinės nuosavybės įgyvendinimo;

Dėl sutarties dėl nepilnamečio vaiko gyvenamosios vietos nustatymo ir išlaikymo, kai vaiko tėvai nėra sudarę santuokos, notarinio tvirtinimo;

Dėl duomenų apie notariškai patvirtintas sutartis teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai konsultacijos naujos redakcijos;

Informacija dėl vieno iš tėvų sutikimo vaikui išvykti į valstybę, nepriklausančią Šengeno erdvei;

Hipotekos (įkeitimo) sandorių tvirtinimo ir vykdomųjų įrašų atlikimo taisyklių 15¹³ punkto papildymo, kas turėtų sudaryti sąlyginės hipotekos sandorį, kai įkeičiamas nekilnojamasis daiktas, kurio savininku įkaito davėjas taps ateityje – dabartinis daikto savininkas ar būsimas daikto savininkas?;

Dėl akcijų pasirašymo sutarties;

Dėl informacijos ir dokumentų teikimo, vadovaujantis Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymu;

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos miškų įstatymo taikymo konsultacijos naujos redakcijos;

Dėl žemės ūkio paskirties žemės ir miškų ūkio paskirties žemės pardavimo sąlygų konsultacijos naujos redakcijos.

Notarų rūmų ginčas su Konkurencijos taryba.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2019 m. vasario 19 d. visiškai patenkino Notarų rūmų ir jų prezidiumo narių skundą bei panaikino Konkurencijos tarybos nutarimą, kuriuo Notarų rūmai ir jų prezidiumo nariai buvo pripažinti pažeidusiais Konkurencijos įstatymą ir nubausti baudomis.

Teisėjų kolegija konstatavo, kad Notarų rūmų prezidiumo nariai, priimdami sprendimus, suvienodinančius notarų paslaugų įkainių taikymą, vykdė savo įstatyminę pareigą ir veikė įstatymų ribose. Notarų rūmai, pateikdami notarams išaiškinimus, vykdė jiems tiesiogiai Notariato įstatyme nustatytą viešąją funkciją – notarinės praktikos vienodinimą. Anot teismo, Konkurencijos taryba neįrodė Notarų rūmus priėmus kokių nors nors konkurenciją varžančių nutarimų.

Teismas taip pat nurodė, kad Konkurencijos taryba, visuomet pasisakydama už notarinių paslaugų rinkos liberalizavimą, ginčo tyrimą atliko jau tarsi esančios liberalios notarinių paslaugų rinkos aplinkoje, tačiau tokį tyrimą dabartinio galiojančio pakankamai griežto notarinių paslaugų rinkos teisinio reguliavimo kontekste teismas vertina kaip pernelyg toliaregišką.

Konkurencijos taryba apskundė Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. vasario 19 d. sprendimą, byla Lietuvos Vyriausiąjame Administraciniame Teisme dar neišnagrinėta.

Konkurencijos tarybos atliekamas tyrimas dėl notarų atlyginimo dydžių.

Konkurencijos taryba 2019 metais tęsė nuo 2018 m. vykdomą tyrimą dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu patvirtintų notarų atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą dydžių nustatymo atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams (šį tyrimą Lietuvos notarų rūmai yra suinteresuotu asmeniu).

2019 m. kovo 21 d. Konkurencijos taryba nusprendė tyrimą baigti ir pateikė suinteresuotiems asmenims Viešųjų subjektų priežiūros grupės pranešimą apie įtariamą pažeidimą. 2019 m. rugpjūčio 20 d. įvyko posėdis Konkurencijos taryboje, sprendimo skelbimas buvo atidėtas. 2019 m. lapkričio 12 d. Konkurencijos taryba nutarė atlikti papildomą tyrimą dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu patvirtintų notarų atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą dydžių nustatymo atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Bendradarbiavimas su akademinė bendruomene.

Tęsiant bendradarbiavimą su akademinė bendruomene vyko susitikimai, diskusijos, buvo sprendžiami klausimai dėl notarų kvalifikacijos kėlimo seminarų, jų temų, organizavimų, lektorių, tyrimų atlikimo, teisės aktų taikymo notarinėje praktikoje, leidybos, mokslinių išvadų notariatui aktualiais klausimais, mokslininkai dalyvavo ir skaitė pranešimus Notarų rūmų renginiuose, susirinkimuose, konferencijose, notariato atstovai dalyvavo akademinės bendruomenės organizuojamuose renginiuose, seminaruose. Su Lietuvos teisės institutu buvo analizuojami notariatui aktualūs klausimai dėl notariato veiklos reguliavimo, mokslinio tyrimo atlikimo. Vyko susitikimai, diskusijos, analizės dėl Konkurencijos tarybos atlikto tyrimo dėl notarų atlyginimo dydžio reglamentavimo. Buvo tęsiamas bendradarbiavimas su Teisininkų draugija, dalyvaujama renginiuose, teikiama parama. Notarų rūmuose lankėsi studentai, kurie buvo supažindinami su notaro profesija bei Notarų rūmų veikla.

Kvalifikacijos kėlimas

Aktyvus ir nuolatinis notarų profesinės kvalifikacijos kėlimas yra viena iš strateginių Lietuvos notariato veiklos kryptių, tiesiogiai susijusių su kokybišku gyventojų notarinio aptarnavimo gerinimu. Teisinės kultūros ir kvalifikacijos kėlimui skiriamas didelis dėmesys, skatinant notarus ir kandidatus į notarus (asesorius) aktyviai dalyvauti Notarų rūmų organizuojamuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose.

Notarų rūmų prezidiumas 2019 m. liepos 18 d. posėdyje nutarimu Nr. 9.1 priėmė šiuos Kvalifikacijos kėlimo programos pakeitimus: notariai, profesinę notaro veiklą vykdantys daugiau nei 5 metus privalo surinkti 8 balus per vienerius metus, profesinę veiklą vykdantys mažiau nei 5 metus – 12 balų, Prezidiumo nariai ir Notarinės praktikos apibendrinimo komisijos pirmininkas – 4 balus (šie pakeitimai įsigalioja nuo 2020 m. sausio 1 d.). Kandidatai į notarus (asesorius), kurie notaro praktiką pradės po šio nutarimo priėmimo, privalės surinkti po 16 kvalifikacijos kėlimo balų per vienerius metus.

Vadovaujantis Notarų ir kandidatų į notarus (asesorių) kvalifikacijos kėlimo programa ir 2019 metų kvalifikacijos kėlimo planu, kuris rengiamas pagal einamųjų metų notarų kvalifikacijos kėlimo poreikius, Notarų rūmuose vyko kvalifikacijos kėlimo seminarai. Pagal Notarų rūmuose vedamą Notarų ir kandidatų į notarus (asesorių) kvalifikacijos kėlimo sąrašą 2019 metais kvalifikaciją kėlė 252 notari ir 7 kandidatai į notarus (asesorius).

2019 metais Notarų rūmuose buvo organizuota 12 kvalifikacijos kėlimo seminarų, papildomai kvalifikaciniai balai buvo skirti notarams už dalyvavimą Mokymai III projekto Europos seminare „Europos notariato vaidmuo pinigų plovimo prevencijoje“ 2019 m. gegužės 10 d. Vilniuje ir Notarų rūmų susirinkime 2019 m. gruodžio 7 d. Vilniuje, kuriame buvo išklausytos teisinės temos, susijusios su notarų profesinės veiklos vykdymu:

Eil. Nr.	Seminaro data	Seminaro temos	Lektoriai	Akademinių valandų skaičius	Seminare dalyvavusių asmenų skaičius
1.	2019-01-25	„Mokesčių naujovės notarams nuo 2019 m. sausio 1 d.“	Dr. Povilas Gruodis, VU TF	4	126
2.	2019-02-22	„Notarų profesinės savivaldos pagrindai“ „Notarų rūmų santykiai su Teisingumo ministerija (Konkurencijos Tarybos pozicijos kontekste“	Prof. dr. Egidijus Šileikis, VU TF	2 2	93
3.	2019-03-15	„Hipoteka ir įkeitimas“	Renata Juzikienė	4	124
4.	2019-03-29	„Aktualūs bendrovės įstatinio kapitalo didinimo klausimai“	Prof. dr. Virginijus Bitė, MRU	4	54
5.	2019-04-26	„Negalios specifika, bendravimas su neįgaliaisiais, neįgaliųjų poreikiai ir jų teisių ribojimo praktikos klausimai“	Karilė Levickaitė	4	78
6.	2019-05-10	Europos seminaras „Europos notariato vaidmuo pinigų plovimo prevencijoje“	Pranešėjai-lektoriai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos		19
7.	2019-05-31	„Teisė ir technologijos“	Dr. Martynas Mockus, MRU	4	62
8.	2019-06-14	„Bendravimo su konfliktiškais asmenybėmis ypatumai“	Doc. dr. Kristina Vanagaitė, VU FSF	4	64
9.	2019-09-27	„Notarų veikla ir baudžiamoji atsakomybė: teisėjo požiūris“	Prof. dr. Aurelijus Gutauskas, VU TF	4	90
10.	2019-10-11	„Hipoteka ir įkeitimas“	Renata Juzikienė	4	76
11.	2019-10-25	„Rinktinės daiktinės teisės problemos naujausioje teismų praktikoje“	doc. dr. Laurynas Didžiulis, VU TF	4	79
12.	2018-11-22	„Notarų civilinės atsakomybės aspektai“ „Akcijų nuosavybės teisės perdavimo ypatumai ir probleminiai aspektai“	Andžej Maciejewski, Doc. dr. Paulius Miliauskas, VU TF	4	86
13.	2019-12-07	Notarų rūmų susirinkimas.	prof. dr. E. Šileikis, R. Jankovskis, doc. dr. A. Smetona, doc. dr. Lina Mikalionienė, lekt. dr. T. Varapnickas, lekt. dr. E. Zemlytė	4	236
14.	2019-12-13	„Europos Komisijos Bendrovių teisės paketas – esminiai pokyčiai notarams“ „Juridinių asmenų veiklos dokumentai: reikalavimai ir geroji praktika“	Doc. Gintautas Bartkus	2 2	37
Bendras dalyvavusiųjų skaičius:					1224 asm.

Notarams, kurie 2019 metais dėl įvairių priežasčių nesurinko reikiamo kvalifikacijos kėlimo balų skaičiaus (3 balų – 1 notaras, 2 balų – 6 notariai, 1 balo - 13 notarų), buvo sudaryta galimybė sėkmingai užbaigti metinę kvalifikacijos kėlimo programą ir surinkti trūkstamą balų skaičių iki 2020 m. kovo 1 d.

Nauja funkcija - privalomosios mediacijos vykdymas.

2020 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo 20 straipsnis, nustatantis privalomą mediaciją sprendžiant šeimos ginčus, nagrinėjamus ginčo teisena. Privalomoji mediacija - tai procedūra, kuria įstatymo nustatytais atvejais privaloma pasinaudoti prieš kreipiantis į teismą dėl ginčo, kylančio iš šeimos teisinių santykių, sprendimo. Toks ieškinys teismo nepriimamas, kol šalys nepasinaudos privalomąja mediacija.

Mediacijos paslaugas (įskaitant ir privalomą mediaciją) gali teikti tik asmenys, įrašyti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą. Asmenys, pageidaujantys būti įrašyti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, turi atitikti Mediacijos įstatyme nustatytus reikalavimus. Notariai, turintys trejų

metų notaro darbo stažą ir pageidaujantys būti įrašyti į mediatorių sąrašą, turi išklausti 40 akademinį valandų trukmės mokymus mediacijos tema. Notarai, neturintys trejų metų notaro darbo stažo, turi išklausti 40 akademinį valandų mokymus mediacijos tema bei išlaikyti mediatorių kvalifikacinį egzaminą.

Siekiant įgyvendinti šią naują notarų funkciją buvo priimtas nutarimas bendradarbiaujant su Mykolo Romerio universitetu ir Vytauto Didžiojo universitetu 2019 m. rugsėjo - gruodžio mėnesiais Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje centralizuotai organizuoti 40 akad. val. trukmės mediacijos mokymus mediacijos mokymus notarams Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Notarams, 2019 metais dalyvavusiems 40 akademinį valandų trukmės mediacijos mokymų programoje, buvo pripažinta po 2 kvalifikacinius balus.

Eil. Nr.	Seminarų datos ir vieta	Mediacijos mokymų temos	Lektoriai	Akademinį valandų skaičius	Seminare dalyvavusių asmenų skaičius
1.	2019 m. 09-28/29, 10-05/06, 10-12/13 d. Kaune	„Konfliktai ir ginčo samprata. Sprendimo būdai“, „Mediacijos principai“, „Mediatoriaus bendravimo ir derybų vedimo technikos“, „Mediatoriaus vaidmuo“, „Mediacijos procesas“, „Atskirų kategorijų ginčų mediacijos ypatumai“, „Mediatoriaus bendravimo ir derybų vedimo technikos“, „Mediacijos samprata, teorija ir teisinis reglamentavimas“ ir kt.	doc. dr. P. Čerka, dr. J. Spaičienė, L. Bukšnytė-Marmienė, VDU	40	10
2.	2019 m. - 10-11/12, 10-18/19, 10-25 d. Vilniuje	„Mediacijos pagrindai“, „Mediatoriaus vaidmuo ir jo veiklos ypatumai“, „Šeimos mediacijos ypatumai“, „Mediatoriaus įrankiai ir aklaviečių įveikimas mediacijoje“, „Mediacijos ypatumai atskirų kategorijų ginčiuose. Teisinių žinių pagrindai mediatoriams“	doc. dr. Agnė Tvaronavičienė, doc. dr. Rokas Uscila, prof. dr. Jolanta Sondaitė, Odeta Intė, MRU	40	20
3.	2019 m. 11-08/09, 11-15/16, 11-23 d. Vilniuje	„Mediacijos pagrindai“, „Mediatoriaus vaidmuo ir jo veiklos ypatumai“, „Šeimos mediacijos ypatumai“, „Mediatoriaus įrankiai ir aklaviečių įveikimas mediacijoje“, „Mediacijos ypatumai atskirų kategorijų ginčiuose. Teisinių žinių pagrindai mediatoriams“	doc. dr. Agnė Tvaronavičienė, doc. dr. Rokas Uscila, prof. dr. Jolanta Sondaitė, Odeta Intė, MRU	40	23
4.	2019 m. 11-29/30, 12-06, 12-13/14 d. Klaipėdoje	„Mediacijos pagrindai“, „Mediatoriaus vaidmuo ir jo veiklos ypatumai“, „Šeimos mediacijos ypatumai“, „Mediatoriaus įrankiai ir aklaviečių įveikimas mediacijoje“, „Mediacijos ypatumai atskirų kategorijų ginčiuose. Teisinių žinių pagrindai mediatoriams“	doc. dr. Agnė Tvaronavičienė, doc. dr. Rokas Uscila, prof. dr. Jolanta Sondaitė, Odeta Intė, MRU	40	19
Bendras dalyvavusiųjų skaičius:					72

17 pav. Mediacijos mokymai.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimas

Priežiūros įgyvendinimas pagal kompetenciją.

Pagal Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimus Notarų rūmai įpareigoti kaupti ir savo metinėse veiklos ataskaitose savo interneto svetainėse viešai skelbti pagal kompetenciją atliktų patikrinimų skaičių per metus ir jų rezultatų aprašymą, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai perduotų nagrinėti patikrinimų dokumentų su atlikto patikrinimo išvadomis ir sprendimų dėl poveikio priemonių, taikytų dėl šio įstatymo pažeidimų, skaičių per metus ir gautų pranešimų apie šio įstatymo pažeidimus skaičių per metus.

Notarų rūmai, būdami atsakingi už Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme nustatytą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos įgyvendinimo priežiūrą, pagal kompetenciją atliko patikrinimus, kaip notarijai laikosi pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reikalavimų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2018 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 1R-226 patvirtintais Notarų atestavimo nuostatais, Notarų atestacijos komisija atliko patikrinimas, pravedama notarų atestacijas. 2019 metais Notarų atestacijos komisija 44-iems notarams nustatė, kad notarijai tinkamai įgyvendina Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymą ir laikosi jo nuostatų.

Notarų rūmų prezidiumo pavedimu buvo atlikti patikrinimai dviejuose notarų biuruose, kuriuose Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimų pažeidimai nenustatyti.

Vykdam priežiūrą 2019 metais, nenustatyta, kad notarijai būtų pažeidę Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimus, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai nebuvo perduota nagrinėti patikrinimo dokumentų ir sprendimų dėl pritaikytų poveikio priemonių.

Taip pat 2019 m. nebuvo gauta pranešimų apie Pinigų plovimo ar teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pažeidimus.

Notarų rūmai konsultavo notarų, notarų atstovus nurodymų, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, įgyvendinimo klausimais.

Tarptautinio seminario organizavimas.

Bendradarbiaujant su Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba, 2019 m. gegužės 10 d. Vilniuje vyko tarptautinis seminaras, kuriame pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos įgyvendinimo tema trijų Baltijos šalių, Lenkijos, Moldovos ir Ukrainos notariatai bei Lietuvos valstybinių institucijų ir bankų atstovai diskutavo apie pinigų plovimo prevencijos iššūkius ir keitėsi gerąja patirtimi. Tarptautinis seminaras „Europos notariato vaidmuo pinigų plovimo prevencijoje“ buvo organizuotas pagal CNUE programos „Mokymai III“ projektą „Europa notarams. Notariatai Europai“.

18 pav. Europos seminaras 2019 m. gegužės 10 d. Vilniuje.

Seminare pranešimą apie pinigų plovimą, teroristų finansavimą, pinigų plovimo tipologiją, etapus ir grandis skaitė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, apie mokesčių vengimo nusikaltimą - LR Mokestinių ginčų komisijos, apie pinigų plovimo prevencijos reguliavimą Lietuvoje, pranešimų standartus, tikrojo savininko registrą ir sankcijas - FNTT Pinigų plovimo prevencijos valdybos Atitikties skyriaus, apie deramą kliento patikrinimą, įgyvendinant pinigų plovimo prevencijos direktyvą duomenų apsaugos aspektu, - Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, pranešimus apie įtartiną veiklą - Danske Bank A/S atstovai.

Tarptautinis ekspertas pinigų plovimo ir finansavimo prevencijos klausimais Igoris Kržekovskis seminare pristatė pranešimą „Bendradarbiavimo mechanizmai, tarptautinė patirtis“.

Estijos, Latvijos, Lenkijos, Moldovos ir Ukrainos notariatų atstovai pateikė informaciją apie pinigų plovimo prevencijos reguliavimą jų šalyse.

Notaras, kaip preventyvus teisėjas, savo kompetencijos ribose prisideda prie sudėtingo valstybės tikslo – kovoti su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu. Lietuvos įstatymų leidėjai numatė privalomą notarinę formą sandoriams, susijusiems su didesne pinigų plovimo rizika. Notariatai, be šių sandorių tvirtinimo, įgyvendina specialias, į kovą su pinigų plovimu nukreiptas funkcijas: deramai nustato klientų tapatybę, teikia informaciją apie sandorius, atliekamus grynaisiais pinigais, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai, praneša minėtajai institucijai apie įtartinus sandorius.

Dalyvavimas darbo grupėse.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymu Notarų rūmai paskyrė vadovaujančius darbuotojus, kurie organizavo pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą, dalyvavo susitikimuose, derino klausimus su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (FNTT).

Ministro Pirmininko 2013 m. gegužės 2 d. potvarkiu sudarytos (sudėtis atnaujinta 2019 m. gegužės 3 d. potvarkiu) Darbo grupės pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos veiklai koordinuoti darbe dalyvavo Notarų rūmų prezidentas Marius Stračkaitis. 2019 metais įvyko du darbo

grupės posėdžiai (2019 m. balandžio 5 d. ir 2019 m. spalio 30 d.). Darbo grupėje buvo apsvarstytas ir patvirtintas Veiksmų planas Europos Tarybos MONEYVAL komiteto nustatytiems trūkumams šalinti, taip pat buvo patvirtintas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos mažinimo 2016–2018 metų veiksmų plano įvykdymas, bei aptarti klausimai, susiję su VĮ „Registru centras“ kuriamu naudos gavėjų registru, Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo eiga, informacija apie teisėkūros procesą, perkeltant naujausią ES direktyvą į nacionalinę teisę.

2019 metais pradėtas Nacionalinis pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimas. Notarų rūmai teikė pastabas ir pasiūlymus dėl Nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo metodologijos projekto. Pradėjus vykdyti Nacionalinį pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimą FNTT pateiktiems klausimynams atsakymus teikė Notarų rūmai bei atitinkami notariai.

Informacinės technologijos

eNotaras informacinės sistemos projekto įgyvendinimas.

2019 m. sausio 1 d. eNotaras informacinė sistema pradėta naudoti realioje notarų veikloje. 2019 m. sausio 1 d. 18 notarų pradėjo naudoti eNotaras informacinę sistemą realioje veikloje ir pradėjo elektroniniu būdu tvarkyti notarinį registrą, o iki 2019 m. gruodžio 31 d. besinaudojančių eNotaras informacine sistema realioje veikloje notarų skaičius padidėjo iki 33.

2019 m. kovo 21 d. Notarų rūmai su UAB iTree Lietuva sudarė naują paslaugų teikimo sutartį dėl eNotaras informacinės sistemos vystymo ir priežiūros paslaugų teikimo, pagal kurią UAB iTree Lietuva įsipareigojo teikti eNotaras sistemos vidaus portalo naudotojų konsultavimo telefonu ir el. paštu, eNotaras sistemos priežiūros ir incidentų, kilsiančių sistemos eksploatacijos metu, spendimo, eNotaras sistemos funkcinio administravimo paslaugas, taip pat UAB iTree Lietuva įsipareigojo įgyvendinti užsakovo numatytus eNotaras sistemos vystymo darbus. UAB iTree Lietuva pagal sutartį taip pat įsipareigojo apibrėžti nuotolinių paslaugų teikimo etaloninę darbų seką (procesą) ir parengti techninę specifikaciją būtiniams informacinių sistemų vystymo darbams.

2019 m. birželio 27 d. pagal UAB iTree Lietuva pateiktą eNotaras sistemos greitaveikos didinimo darbų planą buvo pradėti įgyvendinti skirtingose eNotaras sistemos vietose greitaveikos didinimo uždaviniai. 2019 m. spalio 31 d. UAB iTree Lietuva pabaigė įgyvendinti eNotaras sistemos greitaveikos didinimo darbus.

Notarų rūmų prezidiumas 2014 m. gegužės 29 d., 2015 m. balandžio 23 d., 2015 m. gegužės 28 d. ir 2015 m. gruodžio 17 d. nutarimais yra paskyręs šiuos asmenis į eNotaras informacinės sistemos kūrimo darbo grupę: Notarų rūmų viceprezidentę, Vilniaus m. 2-ojo notarų biuro notarę Daivą Lukaševičiūtę-Binkulienę, Notarų rūmų prezidiumo narę, Vilniaus m. 29-ojo notaro biuro notarę Svajonę Šaltauskiene, Notarų rūmų prezidiumo narį, Vilniaus m. 10-ojo notarų biuro notarą Dainių Palaimą, Vilniaus m. 30-ojo notarų biuro notarą Mindaugą Sipavičių, Vilniaus m. 19-ojo notaro biuro notarą Mindaugą Kačergį, Vilniaus m. 26-ojo notarų biuro notarą Ramūną Trečioką, Klaipėdos m. 2-ojo notaro biuro notarą Gintarą Bastakį, asesorius Edmundą Misevičių, Dalių Paurį ir Lauryną Žuką.

2019 m. sausio 23 d., 2019 m. vasario 13 d., 2019 m. vasario 27 d. eNotaras darbo grupės susitikimuose buvo analizuojamos pastabos dėl eNotaras sistemos veikimo. 2019 m. balandžio 10 d. eNotaras darbo grupės susitikimo metu buvo patikslinta eNotaras pastabų lentelė, kurioje nurodyti, kokie eNotaras sistemos pakeitimai turi būti įgyvendinti prioritetine tvarka. eNotaras darbo grupė apibendrino pastabas po 2019 m. gegužės 22 d. ir 2019 m. gegužės 29 d. įvykusių susitikimų dėl notarinių veiksmų atlikimo nuotoliniu būdu procesas apibrėžimo. 2019 m. birželio 12 d. įvyko eNotaras darbo grupės susitikimas, kurio metu buvo aptariamas UAB iTree Lietuva pakoreguotas, pagal darbo grupės teiktas pastabas, notarinių veiksmų atlikimo nuotoliniu būdu procesas. 2019 m. lapkričio 13 d. įvyko eNotaras darbo grupės posėdis, kuriame buvo patvirtintas eNotaras sistemos funkcionalumų tobulinimo prioritетinių darbų sąrašas, kuris buvo pateiktas UAB iTree Lietuva įgyvendinti.

2019 m. gruodžio 10 d. užsakyti eNotaras sistemos tobulinimo darbai, skirti įgyvendinti integracinę sąsają su VĮ Registrų centro saityno paslauga, kuri būtų skirta gauti VĮ Registrų centro tvarkomo Testamentų registro duomenis į eNotaras sistemą.

2019 m. gruodžio 2 d. UAB Baltnetos komunikacijos, esamos su Notarų rūmais sudarytos sutarties pagrindu, pateikė įvertinimą ir išvadą dėl eNotaras informacinės sistemos veikimo greitaveikos.

Nuo 2019 m. pradžios toliau buvo tęsiami eNotaras informacinės sistemos integracijos su VĮ Registrų centro saityno paslauga, kuri yra skirta Registrų centro tvarkomų registrų duomenų gavimui per saityno paslaugą į eNotaras sistemą, testavimo darbai. 2019 m. birželio 6 d. buvo pratęstas tęstinių duomenų teikimo sutarties galiojimas, pagal kurią buvo testuojami saityno paslaugos integracinės sąsajos su eNotaras sistema. 2019 m. vasario mėn. pradėtos derinti duomenų teikimo per Saityno paslaugą sutarčių projektų gairės. Nuo 2019 m. kovo mėn. pradėtas derinti sutarties projektas tarp Notarų rūmų ir Registrų centro dėl duomenų teikimo per saityno paslaugą į eNotaras sistemą. 2019 m. rugpjūčio 30 d. Lietuvos notarų rūmai ir VĮ Registrų centras sudarė Techninio užtikrinimo sutartį, skirtą duomenų teikimo notarams į notarų biurų paskyras eNotaras sistemoje techninių sąlygų ir reikalavimų suderinimo tvarkos. 2019 m. gruodžio 18 d. buvo suderintas tipinės duomenų teikimo notarams per saityno paslaugą sutarties formos projektas.

Aukciono informacinės sistemos kūrimas.

2019 metais buvo tęsiami nekilnojamojo ir kartu su juo parduodamo kilnojamojo turto, nekilnojamojo turto nuomos aukcionų informacinės sistemos projekto įgyvendinimo darbai pagal su informacinių technologijų bendrove 2018 metais pasirašytą bendradarbiavimo sutartį dėl turto pirkimo-pardavimo ir nuomos aukcionų informacinės sistemos sukūrimo.

Informacinių technologijų bendrovė Notarų rūmų prezidiumo posėdžiuose demonstravo nekilnojamojo ir kartu su juo parduodamo kilnojamojo turto, nekilnojamojo turto nuomos aukciono informacinės sistemos prototipo (aprašymo) pristatymo informaciją. Vyko Notarų rūmų Aukcionų sistemos sukūrimo darbo grupės susitikimai su informacinių technologijų bendrove, kuriuose buvo aptariami esminiai turto pirkimo-pardavimo ir nuomos aukcionų informacinės sistemos sukūrimo ir šios sistemos veikimo klausimai.

Notarų rūmai 2019 metų antroje pusėje, vadovaudamiesi Notariato įstatymo 9 str. 4 p., kuriame numatyta, kad Notarų rūmų uždavinys yra rengti norminių aktų projektus notariato klausimais ir teikti juos Teisingumo ministerijai, bei Notarų rūmų statuto 7 str. 8 p., kuriame numatyta, kad Notarų rūmų uždaviniai ir veiklos sritys yra rengti norminių teisės aktų, susijusių su notariatu, projektus ir teikti juos Teisingumo ministerijai, pradėjo rengti norminių aktų projektus, siekiant juos teikti siūlyti priimti Teisingumo ministerijai, kuriais būtų siekiama įstatyme įtvirtinti teisę notarams organizuoti, rengti ir vesti (vykdyti) turto pirkimo-pardavimo bei nuomos aukcionus.

ES bendrojo duomenų apsaugos reglamento įgyvendinimas

Pasaulį iš esmės keičiant naujoms technologijoms, atsirado poreikis iš naujo peržvelgti asmens duomenų apsaugos reguliavimą ir pateikti naujų priemonių asmens duomenų teisės pagrindams ir sistemai plėtoti. 2018 m. gegužės 25 dieną pradėtu taikyti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau - Reglamentas) iš esmės reformuota ankstesnė duomenų apsaugos sistema – persvarstytos ir naujai suformuotos asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijų vykdomos funkcijos, išplėstas Europos Sąjungos valstybių narių duomenų apsaugos priežiūros institucijų bendradarbiavimas, įtvirtintos naujos pareigos duomenų valdytojams ir naujos teisės duomenų subjektams asmens duomenų apsaugos srityje.

Vadovaudamasis 2016m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų

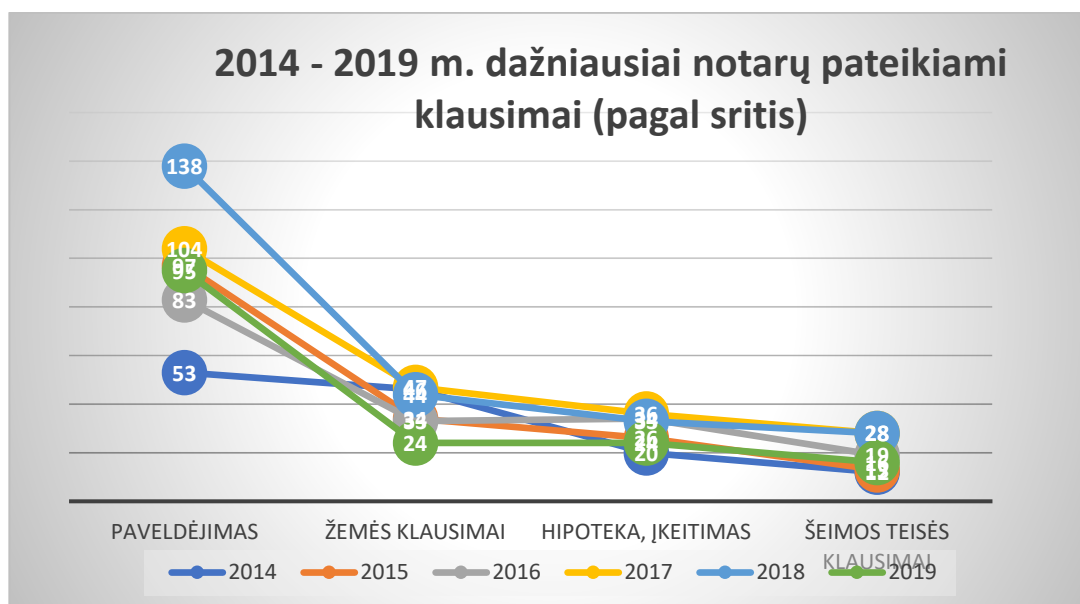
judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1), Notarų rūmų statuto 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu Notarų rūmų prezidiumas patvirtino Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos notarų rūmuose ir Asmens duomenų tvarkymo notarų biuruose taisyklės, taip pat paskyrė asmens duomenų pareigūnus. Vadovaudamiesi įsigaliojusiais tarptautiniais ir nacionaliniais teisės aktais asmens duomenų apsaugos srityje, prezidiumo patvirtintomis taisyklėmis, Notarų rūmai konsultavo notarų, teikė rekomendacijas dėl Duomenų tvarkymo veiklos įrašų žurnalo, kitų dokumentų, susijusių su asmens duomenų apsaugos reikalavimų įgyvendinimu, tinkamo pildymo.

Kita statistinė informacija

Notarų rūmuose gaunami raštai.

2019 m. Notarų rūmuose buvo gauti 1206 institucijų, juridinių ir fizinių asmenų raštai, prašymai ir skundai dėl notariato veiklos, notarinių veiksmų, informacijos, paklausimų, duomenų pateikimo ir kitais klausimais, į kuriuos buvo pateikti atsakymai.

Į notarų pateiktus klausimus raštu bei el. paštu buvo parengti atsakymai. Daugiausia klausimų dėl paveldėjimo teisės, žemės teisės, juridinių asmenų bei šeimos teisės normų taikymo notarinėje praktikoje.

19 pav. Konsultacijos notarams pagal sritis.

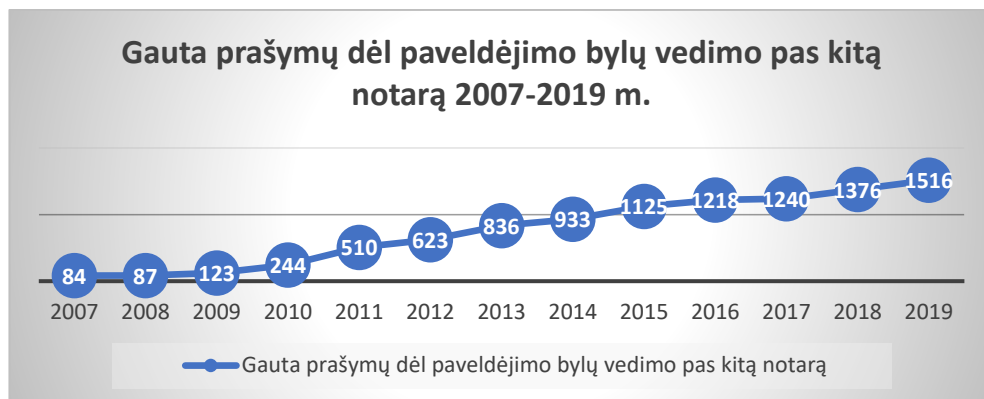
Notarų rūmuose vedami registrai/sąrašai.

Pavadojamų (atstovaujamų) notarų sąrašas vedamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 22 straipsniu ir Notarų rūmų prezidiumo 2015 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 27 patvirtinta Pavadojančių notarų skyrimo tvarka. Teisingumo ministerija apie paskirtą notaro atstovą informuoja Notarų rūmus. Notarų rūmai internetinėje svetainėje skelbia informaciją apie paskirtus notarų atstovus ir pavadojančius notarų.

Panaikintų įgaliojimų sąrašas vedamas pagal Notarų rūmų prezidiumo 2008 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 5 (pakeistu 2014 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 10) patvirtintą Panaikintų įgaliojimų sąrašo vedimo tvarką. Sąrašui duomenis teikia notarai ir konsuliniai pareigūnai. Duomenis apie notarų patvirtintus pareiškimus dėl iki 2010 m. gruodžio 31 d. notarine tvarka patvirtintų įgaliojimų panaikinimo sąrašui, vedamam Notarų rūmų intranete, teikia patys notarai ir konsuliniai pareigūnai.

Paveldėjimo bylų perdavimo vesti kitam notarui registras vedamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2006 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1R-481 (2015 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. 1R-390 redakcija) patvirtintos Notarų gyventojams teikiamų teisinių paslaugų

poreikių vertinimo metodikos 15 p. ir Notarų rūmų prezidiumo 2007 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. 4.2.1. (pakeitimai 2016 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 9) patvirtinta Paveldėjimo bylų perdavimo vesti kitam notarui tvarka. 2019 m. gauti ir išnagrinėti 1516 suinteresuotų asmenų prašymai dėl paveldėjimo bylų vedimo pas kitą notarą, iš kurių: pavesti/perduoti paveldėjimo bylą vesti kitam notarui - 1493 sprendimai, atsisakyti paveldėjimo bylą pavesti/perduoti kitam notarui - 13 sprendimų, suinteresuoti asmenys prašymų atsisakė - 10 prašymų.

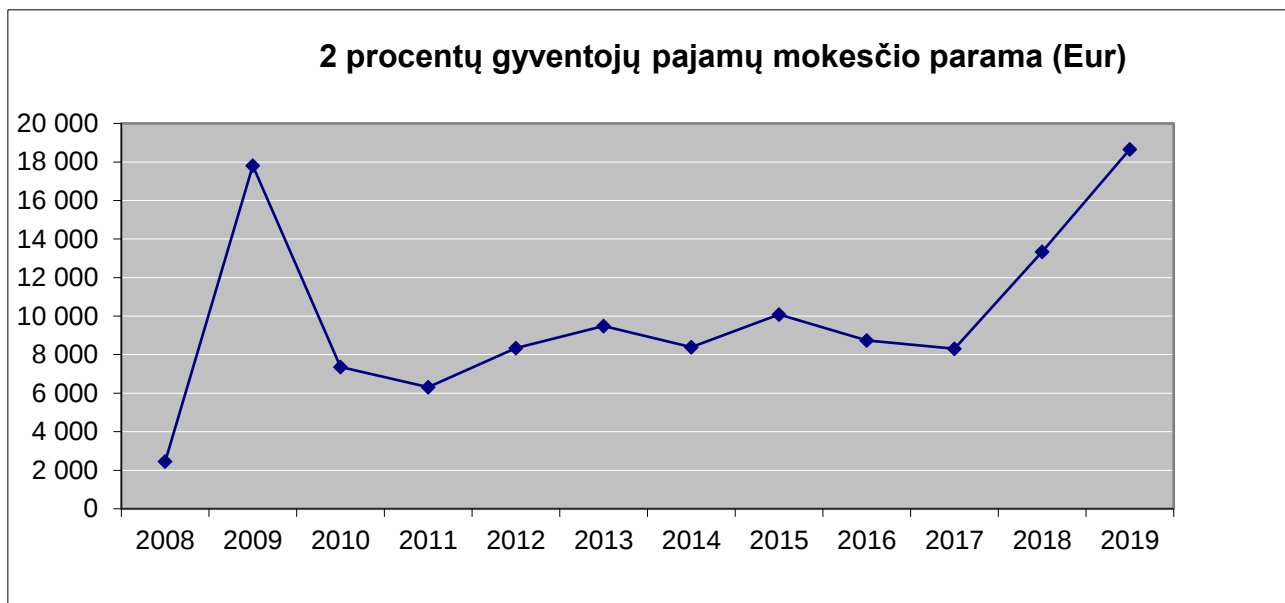
20 pav. Paveldėjimo bylų perdavimas 2007-2019 m.

Gyventojų pajamų mokesčio 2 procentų parama.

2019 metais Notarų rūmai buvo paremti 18.662 Eur. iki 2 procentų pajamų mokesčio parama pagal Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 34 str. 3 d.

Metai	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Eurai	2453	17813	7353	6308	8340	9480	8392	10083	8737	8304	13338	18662

pav. 2 procentų GPM parama 2008 - 2019 m. (1).

21 pav. 2 procentų GPM parama 2008 - 2019 m. (2).

Notarų draudimas

Notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomasis draudimas.

Notarai profesinę veiklą gali vykdyti tik apdrausti privalomuoju profesinės civilinės atsakomybės draudimu.

Notarų rūmai notarų draudžia vadovaudamiesi Notariato įstatymo 6² straipsnio, Notarų profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gegužės 8 d. nutarimu Nr. 580 (pakeitimai Nr. 1376 2014-12-03, paskelbta TAR 2014-12-10) bei Notarų rūmų statuto 8 straipsnio 13 punkto reikalavimais.

2019 metais notarams galiojo draudimas laikotarpiui nuo 2018 m. spalio 1 d. iki 2019 m. rugsėjo 30 d., sudarytas draudimo įmonėje AIG Europe Limited (Finland Branch), draudimo brokeris - bendrovė Aon Baltic, UADBB. Privalomojo draudimo suma - 50 000 Eur vienam draudimui įvykiui. Nuo 2019 m. spalio 1 d. iki 2020 m. rugsėjo 30 d. profesinės civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu notarai yra apdrausti draudimo įmonėje ERGO Insurance SE Lietuvos filiale. Atsižvelgiant į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką dėl notarų profesinės civilinės atsakomybės, iš notarų priteisiamas žalos atlyginimo sumas bei pasiūlytus draudimo įmokų dydžius, buvo priimtas sprendimas sudaryti sutartį dėl notarų profesinės civilinės atsakomybės draudimo, kai privalomojo draudimo suma kiekvienam notarui kiekvienam draudimui įvykiui – 100 000 Eur.

Draudimo laikotarpis	Įmoka eurais
2007-07-01 – 2008-06-30	434
2007-07-01 – 2008-06-30	217
2008-10-01 - 2009-09-30	580
2009-10-01 - 2010-09-30	343
2010-10-01 - 2011-09-30	1035
2011-10-01 - 2012-09-30	928
2012-10-01 - 2013-09-30	805
2013-10-01 - 2014-09-30	805
2014-10-01 - 2015-09-30	560
2015-10-01 - 2016-09-30	500
2016-10-01 - 2017-09-30	500
2017-10-01 - 2018-09-30	535
2018-10-01 - 2019-09-30	560
2019-10-01 - 2020-09-30	650

22 pav. Privalomojo draudimo įmokų kitimas 2007-2019 m.

Notarų savanoriškas draudimas.

Notarai, siekdami, kad draudikas, įvykus draudžiamajam įvykiui, atlygintų didesnę jo padarytą žalą nei privalomojo draudimo suma, savo civilinę atsakomybę dėl žalos atlyginimo papildomai gali drausti savanoriškuoju profesinės civilinės atsakomybės draudimu. Dalis notarų savanoriškuoju notarų profesinės civilinės atsakomybės draudimu laikotarpiu nuo 2018 m. spalio 1 d. iki 2019 m. rugsėjo 30 d. yra apsidraudę draudimo įmonėje AIG Europe Limited (Finland Branch), o nuo 2019 m. spalio 1 d. iki 2020 m. rugsėjo 30 d. - AAS „BTA Baltic Insurance Company“.

Notarų atsakomybės draudimas dėl trečiųjų šalių nesąžiningų veiksmų.

Atsižvelgus į formuojamą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką dėl notarų solidariosios atsakomybės su nusikaltimą padariusiais asmenimis ir vykdant Notarų rūmų prezidiumo 2019 m. spalio 10 d. nutarimą „Dėl notaro profesinės civilinės atsakomybės draudimo dėl reikalavimų, susijusių su trečiųjų šalių nesąžiningais veiksmais“, Notarų rūmai sudarė sutartį su draudimo bendrove Allianz Global Corporate and Specialty SE ir apdraudė notarų profesinę civilinę atsakomybę, kai notarui pareiškiamas ieškinys dėl jo padarytos profesinės klaidos, kuri susijusi su trečiojo asmens padarytu nusikaltimu ar apgavikiška veikla, išskyrus, kai nusikaltimą padaro pats apdraustasis (bet kuris notaras) ar tretysis asmuo, veikiantis susimokęs su apdraustuoju, ir

nusikalstama ar apgavikiška veikla yra patvirtinta teismo nuosprendžiu ar rašytiniu prisipažinimu.

Notarų kompleksinis netektų pajamų draudimas.

Vykdamas Notarų rūmų narių 2016 m. balandžio 16 d. susirinkime priimtą nutarimą drausti notarus kompleksiniu notarų netektų pajamų ir nuo nelaimingų atsitikimų bei kritinių ligų draudimu 2019 metais notarams galiojo Notarų rūmų, tarpininkaujant bendrovei Aon Baltic, UADBB su AXIS Lloyd's Syndicate 2007, veikiančia per Baltic Underwriting Agency, AB (BUNDA), laikotarpiui nuo 2018 m. birželio 1 d. iki 2019 m. gegužės 31 d. sudaryta sutartis su automatiniu sutarties pratęsimu. Pasibaigus pirmiesiems sutarties galiojimo metams išanalizavus bei peržiūrėjus draudimo sąlygas, draudžiamuosius įvykius, įvertinus draudimo įmokas, notarijai apdrausti laikotarpiui nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2020 gegužės 31 d.

Viešieji ryšiai

2019 metais Notarų rūmai viešųjų ryšių politiką įgyvendino dviem prioritetinėmis kryptimis: palaikė notariato įvaizdį ir tenkino žiniasklaidos poreikius.

Notariato įvaizdžio formavimas bei palaikymas. Notariato įvaizdžio palaikymui buvo naudojamosi Notarų rūmų išorinės svetainės ir paskyrų socialiniuose tinkluose „Facebook“ ir „Youtube“ galimybės.

Notarų rūmų išorinės svetainės www.notarurumai.lt skyreliuose „Naujienos“ ir „Notarijai žiniasklaidoje“ publikuojami Notarų rūmų pranešimai spaudai, informacija apie su notariatu susijusius renginius Lietuvoje ir užsienyje, žiniasklaidos publikacijos. Išskirtinis dėmesys buvo skiriamas Notarų rūmų veiklai Tarptautinėje notariato sąjungoje (UINL), Lietuvos notariato teikiamai metodinei pagalbai Vidurio Azijos, Ukrainos, Moldovos, Baltarusijos notariatams.

Svetainės skiltyje „Naujienos“ publikuota visuomenei aktuali informacija apie renginius, naujus leidinius, dalyvavimą tarptautinėje notariato veikloje. Analogiška informacija ir fotografijos, nuorodos į žiniasklaidos tekstus taip pat reguliariai publikuojamos Notarų rūmų „Facebook“ paskyroje „Lietuvos notarijai“. Paskyroje nuolat nurodomos nuorodos į Notarų rūmų išorinę svetainę, taip pritraukiant lankytojus.

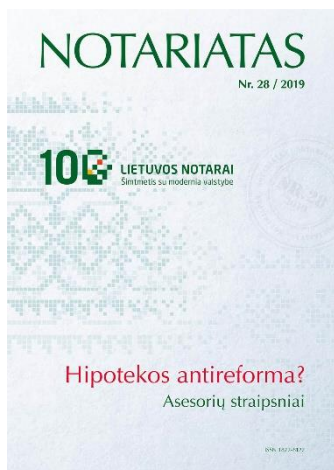
2019 m. gegužės mėn. pirmą kartą buvo surengtos tiesioginės Notarų rūmų renginių transliacijos. Vilniuje vykusio tarptautinio seminario pinigų plovimo prevencijos klausimais pranešimai buvo tiesiogiai transliuojami internetu per „Facebook“ ir „Youtube“ tinklus lietuvių ir anglų kalbomis. Seminaro pranešimų vaizdo įrašai publikuoti Notarų rūmų „Youtube“ paskyroje.

Žiniasklaidos poreikių tenkinimas. Tenkinant nuolatinius žiniasklaidos poreikius, buvo bendraujama su pagrindinėmis Lietuvos žiniasklaidos priemonėmis. 2019 metais Notarų rūmai parengė ir paskelbė penkis pranešimus spaudai, kelias dešimtis su aktualijomis susijusių publikacijų, notarų interviu bei atsakymų į žiniasklaidos klausimus. 2019 metų pirmajame ketvirtyje buvo teikiamas didelis dėmesys atsakant į žiniasklaidos susidomėjimą Notarų rūmų pozicija dėl LR Konkurencijos tarybos tyrimo Notarų rūmų atžvilgiu ir su tuo susijusiu Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimu. 2019 metais žiniasklaida nuolat domėjosi Notarų rūmų santykiais su Teisingumo ministerija, notariato veiklos teisiniu reglamentavimu, notarų paslaugų įkainių nustatymu ir pan. Buvo atsakoma į nuolat pasikartojančius žiniasklaidos užklausimus apie atskiras notarinių veiksmų sritis – testamentų sudarymą, paveldėjimą, vedybų sutartis, vekselius, hipotekos sandorius ir kt. Pateikti atsakymai portalams „15 min.lt“, „Delfi.lt“, „Lrytas.lt“, televizijos kanalams LRT, LNK, TV3 bei kitų žiniasklaidos priemonių žurnalistams. Notarų rūmų prezidiumo nariai ir notarijai dalyvavo LRT TV, LRT Radijo ir Delfi TV laidose.

Leidyba

Žurnalai „Notariatas“.

2019 metais Notarų rūmai išleido du žurnalo „Notariatas“ numerius.

Žurnale Nr. 28 publikuota teisinė aktualija Teisingumo ministerijos iniciatyvoms iš pagrindų reformuoti hipotekos ir įkeitimo sistemą, iš proceso eliminuojant notarą. Žurnale publikuoti mokslininkų, teisės praktikų ir tiriamųjų kolektyvų išvados bei nuomonės šiuo klausimu.

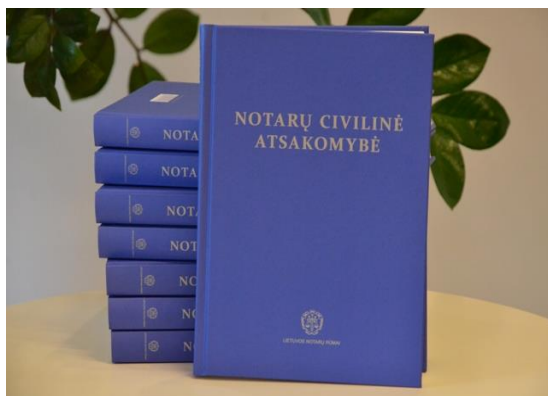
Žurnale publikuoti notaro profesijai besirengiančių kandidatų į notarus (asesorių) straipsniai kasdienės notarinės praktikos klausimais: dėl bendrosios dalinės nuosavybės, Europos paveldėjimo reglamento taikymo, notaro vykdomųjų įrašų atlikimo neprotestuotinuose paprastuosiuose vekseliuose bei sandorių sudarymo protokolo.

Žurnalo Nr. 29 numeris skirtas vienai iš dviejų bylų, kuriose nagrinėjami tariami konkurencijos teisės pažeidimai, padaryti Teisingumo ministerijos (t.y. Valstybės) bei pagal įstatymą veikiančių Notarų rūmų. Žurnale publikuojamos Lietuvos ir užsienio teisės mokslo teoretikų teisinės ir mokslinės išvados.

Žurnale taip pat nagrinėjama aktuali notariatui tema- notaro profesinio rūpestingumo pareiga nustatant asmenų tapatybę ir jos ribos. Publikuotos Notarų rūmų prezidiumo patvirtintos konsultacijos teisės aktų taikymo notarinėje praktikoje klausimais bei interviu su baigusia notaro įgaliojimus Vilkaviškio rajono notare Rita Vyziene.

2019 m. Notarų rūmų iniciatyva ir lėšomis išleista monografija "Notarų civilinė atsakomybė". Monografijos pristatymas Notarų rūmuose įvyko 2019 m. gruodžio 6 d.

Autorių kolektyvas: prof. habil. dr. Valentinas Mikelėnas, doc. dr. Lina Mikalonienė, dr. Eglė Zemlytė, dr. Tadas Varapnickas.

Recenzantai: akademikas, prof. habil. dr. Vytautas Nekrošius ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja doc. dr. Dalia Vasarienė.

23 pav. Monografijos pristatymas Notarų rūmuose.

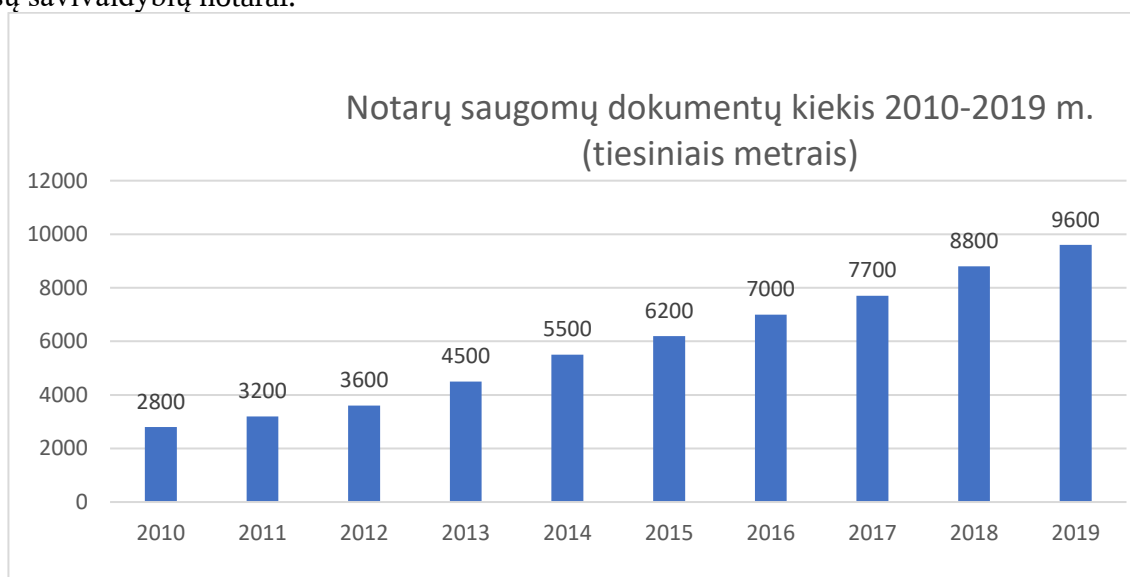
Notarų archyvinių dokumentų tvarkymas ir saugojimas

Notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų archyvas saugomas notaro biuro patalpose, o notarui pageidaujant - Lietuvos notarų rūmų archyve. Notaras atsako už savo veiklos metu sudarytų dokumentų tvarkymą, saugojimą ir naudojimą. Pasibaigus notaro įgaliojimams už dokumentų saugojimą ir naudojimą atsako Notarų rūmai. *Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 15¹ straipsnis.*

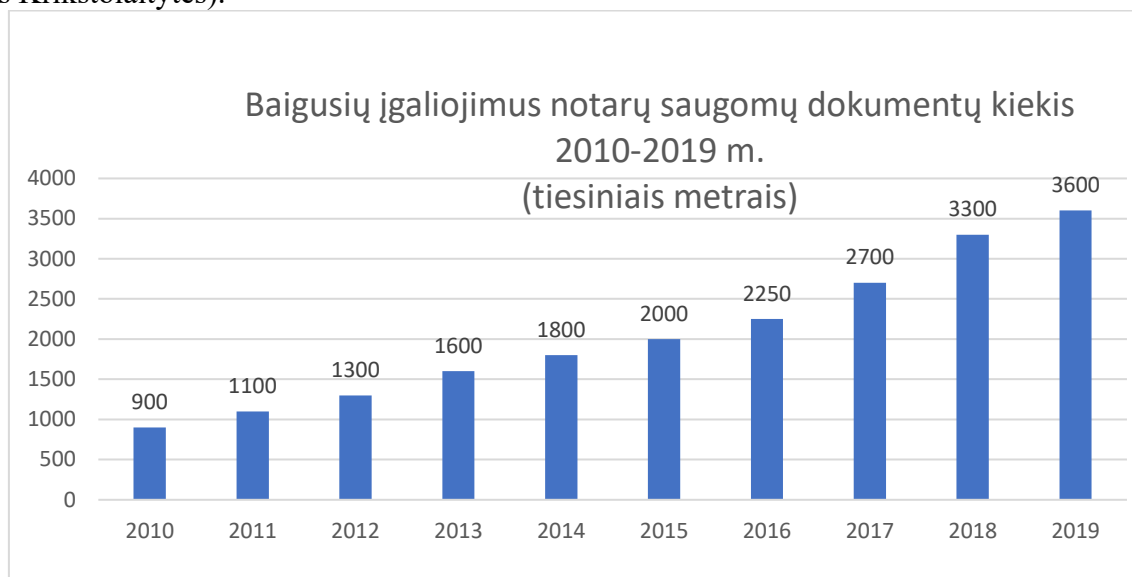
Notarų rūmai yra sudarę sutartį su AB „Archyvų sistemos“, turinčia licenciją teikti dokumentų saugojimo bei jų administravimo paslaugas.

Archyve dokumentus saugo 145 notariai, kurių dokumentai sudaro 9600 tiesinių metrų: Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus miesto ir rajonų, Akmenės, Biržų, Druskininkų, Ignalinos, Jonavos, Jurbarko, Kėdainių, Kretingos, Lazdijų, Lentvario, Marijampolės, Mažeikių, Palangos, Pasvalio, Pakruojo, Prienų, Radviliškio, Raseinių, Rokiškio, Skuodo, Šakių, Šalčininkų, Šilalės, Šilutės, Širvintų, Švenčionių, Tauragės, Trakų, Utenos, Varėnos, Visagino, Zarasų savivaldybių notariai.

24 pav. Notarų saugomų dokumentų kiekis 2010-2019 m.

Archyve saugomi 76-ių baigusių įgaliojimus notarų dokumentai, kurie sudaro virš 3600 tiesinių metrų. 2019 metais į archyvą buvo priduoti 6 nauji tokių notarų dokumentų fondai (Virginijos Markevičienės, Vaidos Meškės, Violetos Šeškevičienės, Ritos Vyzienės, Ramutės Valantiejiienės ir Dalytės Krikštolaitytės).

25 pav. Baigusių įgaliojimus notarų saugomų dokumentų kiekis 2010-2019 m.

Notarų rūmų prezidiumo trejų metų kadencijai sudarytos (apygardų notarų susirinkimuose išrinktų notarų) Dokumentų ekspertų komisijos, veiklą vykdžiusios pagal komisijos nuostatus, sudėtis: komisijos pirmininkė - Vilniaus miesto savivaldybės 16-ojo notaro biuro notarė Dalia Jungevičienė, pavaduotoja – Vilniaus miesto savivaldybės 22-ojo notaro biuro notarė Judita Skrodenytė, nariai: Klaipėdos miesto savivaldybės 10-ojo notaro biuro notarė Gražina Kazlauciūnienė, Alytaus miesto savivaldybės 4-ojo notaro biuro notarė Nijolė Liubamirskienė, Joniškio rajono savivaldybės notarų biuro notarė Loreta Stankevičienė, Panevėžio rajono savivaldybės 1-ojo notaro biuro notarė Aldona Šarmavičienė.

Notarų rūmai nuolatinį dėmesį skyrė klausimų dėl notarų dokumentų tvarkymo svarstymui. Notarų dokumentacijos planai, ilgai saugomų bylų apyrašai, trumpai saugomų bylų sąrašai, dokumentų naikinimo aktai, vadovaujantis Notaro dokumentų tvarkymo taisyklėmis, buvo derinami su Dokumentų ekspertų komisija. Pagal šias taisykles notaro dokumentai turi būti sutvarkyti ir sudaryti apyrašai per dvejus metus nuo bylų užbaigimo. Klausimai dėl notaro profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų tinkamo tvarkymo buvo svarstomi Notarų rūmų prezidiumo posėdžiuose. Kaip notarai tvarko ir saugo archyvinius dokumentus yra ir vienas ir svarbių kriterijų vykdant notarų atestacijas.

Atsižvelgiant į tai, kad Notarų rūmai organizuoja ir kontroliuoja notarų profesinės veiklos metu sudarytų dokumentų valdymą, rūpinasi notarų dokumentų tvarkymo, saugojimo ir naudojimo klausimais, 2019 metais buvo svarstomi alternatyvūs pasiūlymai dėl notarų dokumentų saugojimo bei administravimo kitose įmonėse, tame tarpe ir UAB „Docpartner“, įkainiai bei sąlygos.

2019 metais Notarų rūmai gavo 68 miestų ir rajonų apylinkių teismų, prokuratūrų, policijos komisariatų, antstolių kontorų, bankų ir kitų valstybinės valdžios ir valdymo institucijų prašymus dėl baigusių įgaliojimus notarų archyvinių dokumentų kopijų išdavimo bei informacijos suteikimo, į kuriuos pagal kompetenciją pateikti atsakymai ir dokumentai.

Tarptautinis bendradarbiavimas

2019 metais buvo tęsiamas narystės tarptautinėse organizacijose – Tarptautinėje notariato sąjungoje (toliau – UINL) ir Europos Sąjungos notariatų taryboje (toliau – CNUE) – įsipareigojimų vykdymas ir tarptautinių dvišalių, trišalių bei daugiašalių ryšių plėtra.

Atstovavimas tarptautinėse organizacijose.

Lietuvos notarų rūmams UINL ir CNUE asamblėjose atstovauja prezidentas Marius Stračkaitis: UINL generalinės tarybos narys (2014-2016, 2017-2019, 2020-2022 m. kadencijos), UINL notarų tarptautinio bendradarbiavimo komisijos narys, atstovaujantis Europai, (2017-2019, 2020-2022 m. kadencijos). Notarų rūmų prezidiumo narys, Vilniaus miesto notaras Dainius Palaima yra Lietuvos notariato atstovas UINL Europos reikalų komisijoje (2014-2016, 2017-2019, 2020-2022 m. kadencijos) ir CNUE naujųjų technologijų darbo grupės narys. Ukmergė rajono notarė Vaidota Majūtė yra Lietuvos notariato atstovė Pasauliniame notarų tinkle ir Europos notarų tinkle nuo 2015 m.

Užsienio komandiruotės 2019 m.	
6 UINL renginiai:	1 – Generalinė taryba Veracruz, 1 – Neeilinė notariatų narių asamblėja Madride, 1 – Generalinė taryba ir notariatų narių asamblėja Džakartoje, 1 – Tarptautinis lotyniškojo notariato kongresas Džakartoje, 2 – Europos reikalų komisijos posėdžiai Londone ir Barselonoje.
5 vizitai, vykdant UINL CCNI komisijos misiją:	2 – Baltarusijoje, 1 – Kazachstane, 1 – Kirgizijoje, 1 – Moldovoje.
12 CNUE renginių:	2 – Generalinės asamblėjos Saint-Malo ir Briuselyje, 2 – Europos notarų tinklo susitikimai Liublijanoje ir Rygoje, 1 – Europos notarų tinklo seminaras Rygoje, 1 – Susitikimas pagal projektą Mokymai III Briuselyje, 1 – Futurologijos forumas Briuselyje, 1 – Skaitmeninio poliaus darbo grupių pasitarimas Briuselyje, 2 – Statuto poliaus darbo grupių pasitarimas Briuselyje, 2 – Duomenų apsaugos darbo grupės pasitarimai Briuselyje.
2 vizitai pagal dvišalį/trišalį bendradarbiavimą:	1 – Baltijos šalių notariatų apskritas stalas Rygoje, 1 – Kroatijos notariato 25-mečio minėjimas.
Viso:	25 užsienio komandiruotės

Nario mokestis (eurais)	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Tarptautinei notariato sąjungai (UINL)	7.035,70	7.035,70	7.035,70	7.035,70	7.035,70	7.035,70	7.035,70
Europos Sąjungos notariatų tarybai (CNUE)	23.777,46	24.476,07	24.756,67	25.297,16	25.297,16	25.297,16	25.297,16
Iš viso:	30.813,16	31.511,77	31.792,37	32.332,86	32.332,86	32.332,86	32.332,86

26 pav. Nario mokestis tarptautinėms organizacijoms (2014-2020 metai).

Veikla Tarptautinėje notariato sąjungoje (www.uinl.org).

Šiandien Tarptautinei notariato sąjungai (UINL) priklauso 89-ių pasaulio valstybių notariatai. 2019 m. gegužės 15-18 d. Veracruz (Meksika) ir 2019 m. lapkričio 24 – 27 d. Džakartoje (Indonezija) vyko 2 UINL CCNI komisijos, 2 Generalinės tarybos posėdžiai ir 1 notariatų narių asamblėja.

27 pav. CCNI komisijos posėdis Veracruz.

28 pav. CCNI komisijos posėdis Džakartoje.

29 pav. UINL GT posėdis Veracruz.

30 pav. UINL GT ir NN asamblėja Džakartoje.

Posėdžiuose svarstant ataskaitinius klausimus buvo balsuojama ir dėl Baltarusijos notariato priėmimo į UINL narius, diskutuota dėl nuolatinio dėmesio Pasaulio Banko atakoms prieš lotyniškojo notariato principus. Atkreiptas dėmesys, kad daugėja notariatų, kurie diegia elektronines sistemas ir nuotolinį notarinių veiksmų tvirtinimą. Europos reikalų komisija skiria daugiausiai dėmesio notarų mokymuisi ir profesiniam parengimui bei kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu. Posėdyje patvirtinta autentiško dokumento (akto) apibrėžimas, taip pat pritarta pinigų plovimo prevencijos gidui.

2019 m. lapkričio 27 d. įvyko UINL prezidento rinkimai, kuriuose UINL prezidente buvo išrinkta Argentinos notariato atstovė Christina Noemi Armelia, akcentavusi savo rinkiminėje programoje naujų technologijų plėtros ir panaudojimo komunikacijoje reikšmę, ryšių su supranacionalinėmis institucijomis palaikymo svarbą. Savo veiklos programoje ji taip pat išskyrė notarų tęstinį mokymą/-si, tarptautinio notarų mokymo tinklo plėtrą ir tarptautinio mokymo platformos sukūrimo būtinybę.

31 pav. 2020-2022 m. kadencijos UINL prezidentė Christina Noemi Armelia.

2019 m. lapkričio 28-30 d. Džakartos kongresų centre įvyko 29-asis tarptautinis notarų kongresas, kurio atidaryme Libano ir Baltarusijos notariatai buvo iškilmingai priimti pilnateisiais nariais į Tarptautinę notariato sąjungą, kuriai nuo šiol priklauso 89-ių šalių notariatai, esantys visuose pasaulio kontinentuose.

32 pav. Baltarusijos notariato priėmimo į UINL narius ceremonija.

29-ajame tarptautiniame notarų kongrese Džakartoje susitiko per 1500 notarų iš 89-ių šalių. Tarptautinis UINL kongresas rengiamas kas trejus metus vis kitoje šalyje ir vis kitame kontinente.

Pirmojoje kongreso temoje „Notariato principų galiojimas XXI amžiuje“ buvo nagrinėjamas notarų vaidmuo besikeičiant visuomenei. Laikui bėgant notariatas nuolat susiduria su naujais iššūkiais socialinėje ir teisinėje sistemoje. Jo funkcija - tarnauti visuomenei, o notarai sugeba nuolat prisitaikyti prie dabartinių visuomenės ir piliečių poreikių. Pagrindiniai XX amžiaus pabaigos ir XXI amžiaus pradžios pokyčiai: globalizacija, skaitmeninimas ir duomenų apsauga. Globalizacija, vedanti į vis labiau tarpusavyje susietą pasaulį, daro didžiulį poveikį mūsų visuomenei. Teisinės institucijos yra būtinos, reikia nuolat svarstyti pagrindinius teisinės sistemos principus ir patikrinti, ar jie suderinami su visuomenės pagrindiniais principais. Skaitmeninimas kasdien tampa vis svarbesnis notaro veiklai. Notarai yra tikri pradininkai skaitmeninimo srityje. Informacinės technologijos – svarbi šiuolaikinio notariato darbo priemonė, tačiau visada reikia išlaikyti aukštą saugumo lygį ir nepaleisti kontrolės iš notariato rankų.

Antroji tema - „Notaras ir fiziniai asmenys“. Šioje temoje buvo nagrinėjamas notaras, kaip patikimas pažeidžiamų asmenų gynėjas. Nepriklausomai nuo to, kokia vyksta technologinė revoliucija ir kokia raida, neatsižvelgiant į materialių naujovių, sukeliančių realias socialines transformacijas, apimtį, žmogus (fizinis asmuo) išlieka visų rūpesčių centre. Nors socialinių santykių bei socialinio elgesio raida ir vyksta, fizinis asmuo išlaiko savo autentiškumą. Fizinis asmuo išlieka kaip amžinas ir nuolatinis atradimas. Fizinį asmenų gyvenimas suprantamas kaip elgesio visuma,

kurioje gausu veiksmų, pojūčių ir dėmesingumo. Iš tiesų, socialiniai santykiai tampa vis sudėtingesni, aktyvėja žmonių mobilumas ir pelno siekimas investuojant, stengiamasi prisitaikyti prie nacionalinių, bendruomeninių ir tarptautinių taisyklių. Visi šie fizinio asmens veiksmai, turintys didelę įtaką visuomenės gyvenimui, negali būti be notaro. Notarai turi nuolat galvoti apie galimybes prisitaikyti prie fizinių asmenų poreikių ir pokyčių. Kongrese nagrinėjant temą „Notaras ir fizinis asmuo“, buvo pabrėžta notaro, kaip teisinio tikrumo garanto ir patikimos trečiosios šalies, svarba visais fizinio asmens gyvenimo etapais. Tinkama teisinė praktika, jos prieinamumas, stabilumas ir nuspėjamumas yra visuomenės poreikius atitinkanti realybė, kurios nori ir kurioje siekia gyventi kiekvienas fizinis asmuo.

Tarptautiniame forume buvo aptariamas notaro vaidmuo 4-ojoje pramonės revoliucijoje ir teisiniai verslo elgesio aspektai, nagrinėjami notaro profesijos iššūkiai ir galimybės. Buvo atkreiptas dėmesys į taip vadinamą „skaitmeninį imperializmą“ elektroninėje erdvėje: „jei Jūsų nėra internete – Jūsų nėra visai“. Programinės įrangos valdytojų atsakomybė, deja, nėra apibrėžta. Duomenys perduodami elektroniniais kanalais, kuriuos dažniausiai tvarko užsienyje esančios IT kompanijos. Notarai nėra elektroninių sistemų operatoriai, o tik jų naudotojai. Notaro fizinis dalyvavimas tvirtinant notarinius veiksmus jau galimas ir nuotoliniu būdu. Pati sistema niekada netvirtins notarinių veiksmų, duomenis į sistemą notaras turi įvesti pats. Valstybės institucijos turi būti suinteresuotos visų sistemų (notariato, mokesčių, registrų ir pan.) sujungimu į vieną. Reikia nuolat didinti notarinių dokumentų ir elektroninių įrašų saugumą kibernetinėje erdvėje. Technologinėje revoliucijoje nereikia pamiršti, kad viso proceso centre yra notarinis dokumentas. „Aplink mus yra labai daug automobilių, tačiau juos sukūrė ir vairuoja žmogus“. Tą patį galime pasakyti ir apie notarų, kurie visada yra ir bus elektroninių sistemų centru.

2020 m. vasario 14 d. Buenos Aires vykusioje 2020-2022 m. kadencijos pirmojoje Vadovų taryboje buvo patvirtinta komisijų ir darbo grupių sudėtis ir nustatytos 2020 m. institucinių posėdžių datos.

Veikla Europos Sąjungos notariatų taryboje.

(www.cnue.be).

Europos Sąjungos notariatų tarybai (CNUE) 2019 metais vadovavo Prancūzijos notariato atstovas Pierre-Luc Vogel, kuris 2020 m. sausio mėn. Atėnuose vykusiam CNUE posėdyje įgaliojimus perdavė Graikijos notarui Georgios Rouskas.

33 pav. CNUE 2020 m. prezidentas Georgios Rouskas.

Europos Sąjungos notariato taryba vienija 22 ES šalių, kuriose veikia lotyniškojo tipo notariatai, notarų organizacijas, jai taip pat priklauso ir 4 nariai stebėtojai (Šiaurės Makedonija, Juodkalnija, Serbija ir Turkija). Lietuvos notariato atstovai dirbo CNUE konkurencijos teisės, duomenų apsaugos, naujų technologijų darbo grupėse ir Europos notarų tinkle.

2019 m. gegužės 10 d. Vilniuje pagal CNUE programos „Mokymai III“ projektą įvyko Lietuvos notarų rūmų kartu su Estijos, Latvijos ir Lenkijos notariatais organizuotas tarptautinis seminaras „Europos notariato vaidmuo pinigų plovimo prevencijoje“.

Dvišalis bendradarbiavimas.

Tešiant dvišalį bendradarbiavimą ir siekiant pasidalinti Lietuvos notariato patirtimi su Rytų partnerystės šalių notariatais, Notarų rūmų prezidentas M. Stračkaitis skaitė pranešimus pagrindinių lotyniškojo notariato principų ir aktualiais notarų veiklos klausimais tarptautinėse konferencijose, apskritame stale, seminaruose ir susitikimuose Minske, Astanoje, Biškeke ir Kišiniove.

Trišalis bendradarbiavimas.

2019 m. rugsėjo 26 d. Rygoje vyko Baltijos šalių notariatų trišalės tarybos posėdis, kuriame Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovai pristatė ir aptarė savo šalies teisinės aktualijas, notariato naujoves, su notaro veikla susijusius teisės aktus, pasidalino notarine praktika ir gerąją patirtimi. Posėdyje taip buvo aptarti informacinių technologijų taikymo notaro darbe klausimai, apsikeista informacija dėl pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos, notarų kompetencijų ir notarinių veiksmų plėtros.

2019 m. rugsėjo 27 d. vyko Latvijos notarų rūmų ir Europos notarų tinklo organizuotas tarptautinis praktinis seminaras „Lėšų šaltinio ir tikrojo naudos gavėjo nustatymas: notarinės praktikos aspektai“. Seminare atkreiptas dėmesys į Nacionalinio rizikos vertinimo svarbą, kuomet išskiriamos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos bei nustatomos priemonės šioms rizikoms mažinti. Taip pat akcentuota tai, kad svarbiausia įgyvendinant prevenciją yra identifikuoti klientą ir naudos gavėją. Seminare išanalizuoti praktiniai atvejai, kai notarui kilo įtarimai apie vykdomą pinigų plovimo prevenciją ir apie tai pranešus atsakingoms institucijoms buvo užkardyti stambaus masto kriminaliniai nusikaltimai.

34 pav. Trišalės tarybos Rygoje posėdis.

35 pav. Europos notarų tinkle seminaras Rygoje.

LIETUVOS NOTARŲ RŪMŲ 2020 METŲ VEIKLOS PERSPEKTYVOS IR KRYPTYS

Lietuvos notarų rūmai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, nustato šias 2020 metų veiklos perspektyvas ir kryptis:

- **Kokybiško ir saugaus notaro profesinės veiklos vykdymo užtikrinimas**
  - Notaro atliekamų funkcijų vykdymas ir plėtra atsižvelgiant į poreikį valstybėje užtikrinti notarų paslaugų prieinamumą visuomenei, teisinį saugumą, konfliktų prevenciją, jos efektyvumą bei notarų ekonominį nepriklausomumą ir nešališkumą.
  - Notarinių veiksmų atlikimas ir kitų notarinių paslaugų teikimas nuotoliniu būdu.
  - Informacinės sistemos e.Notaras tobulinimo procesų įgyvendinimas ir elektroninės informacijos saugos užtikrinimas.
  - Notaro profesinės veiklos dokumentų - popierinių, elektroninių, vaizdo ir (ar) garso įrašų - rengimas, tvarkymas ir saugojimas e.Notaras informacinėje sistemoje.
- **Notariato sistemos stiprinimas ir notariato savivaldos užtikrinimas**
  - Valstybės ir visuomenės pasitikėjimo notaro profesija principų – nepriklausomumo, objektyvumo, profesinės paslapties, asmeninės atsakomybės ir sąžiningos konkurencijos laikymosi – užtikrinimas.
  - Notarų veiklos, užtikrinančios viešojo intereso apsaugą, koordinavimas ir atstovavimas.
  - Visuomenės teisinių paslaugų poreikius atitinkančio ir ekonominį nepriklausomumą garantuojančio notarų skaičiaus nustatymas.
  - Objektyvaus, nustatytus kriterijus atitinkančio atlyginimo dydžio už notarinius veiksmus, teisinės konsultacijas ir technines paslaugas nustatymas, įtvirtinant valandinį atlyginimo dydį už teisinių konsultacijų suteikimą, atlyginimo dydį už notarinio veiksmo dokumentų saugojimą ir archyvavimą bei kitas paslaugas.
  - Aktyvus ir konstruktyvus dalyvavimas teisėkūros procese.
  - Teisėtų ir visuomenei svarbius tikslus atitinkančių priemonių, mokslinių tyrimų ir studijų, skirtų notaro profesinės veiklos analizei, išvadų taikymas nacionalinėje teisės sistemoje.
  - Bendradarbiavimas su Lietuvos ir užsienio valstybių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis.
  - Užsienio šalių valstybių teisės ir teisinio notarų veiklos reguliavimo nacionalinių tendencijų analizavimas, siekiant naujų priemonių pritaikymo.

Teisinės kultūros ir kvalifikacijos kėlimo užtikrinimas

- Notariato vaidmens stiprinimas valstybės teisinėje sistemoje;
- Notarų profesijai, kaip specifinei veiklai, taikomų profesinės etikos reikalavimų laikymasis.
- Notarinės praktikos vienodinimas ir apibendrinimas, notaro profesinės kvalifikacijos tobulinimas, nacionalinės ir tarptautinės teisės normų įsisavinimas.
- Notarų atestacijos organizavimas ir jos vykdymas, siekiant sąžiningo ir kokybiško notaro pareigų atlikimo.
- Kandidatų į notarus (asesorių) instituto stiprinimas, užtikrinant tinkamo pasirengimo notaro profesijai poreikius ir atsižvelgiant į ateities tendencijas siūlant 2020 m. nustatyti 10 kandidatų į notarus (asesorių) skaičių.